

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Katedra rekreologie a cestovního ruchu

Tramping jako unikátní fenomén českého cestovního ruchu
(Analýza trampingu v Geoparku Egeria)
Bakalářská práce

Autor: Veronika Mazancová

Studijní obor: Management cestovního ruchu

Vedoucí práce: Ing. Martina Pásková, Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci „Tramping jako unikátní fenomén českého cestovního ruchu - Analýza trampingu v Geoparku Egeria“ zpracovala samostatně pod vedením Ing. Martiny Páskové, Ph.D. a s použitím uvedené literatury.

V Hradci Králové dne 31. 05. 2016

Veronika Mazancová

Poděkování

Ráda bych poděkovala Ing. Martině Páskové, Ph.D. za cenné rady, věcné připomínky a vstřícnost při konzultacích a vypracování bakalářské práce. Velké díky patří také všem informátorům, především trampovi Azbestovi a Fenkovi s Bublinou, bez kterých by nebylo možné práci vypracovat. A v neposlední řadě mé rodině, která mě během celého studia velmi podporovala.

Anotace

Tato bakalářská práce se zabývá trampingem, který je nedílnou součástí české historie. V cestovním ruchu je označován jako unikátní český fenomén. Pojednává také o vývoji trampského hnutí v Geoparku Egeria. Cílem práce je analyzovat poválečný a současný vývoj trampingu v této oblasti s důrazem na výskyt a podobu trampských osad.

Teoretická část se věnuje nejprve sociologickým, kulturologickým a politickým aspektům trampského hnutí. Dále je zde popsána základní filosofie geoturismu, filosofický koncept geoparků. Praktická část je realizována formou rozhovorů s vybranými trampy, kteří dobře znají území Národního geoparku Egeria, obsahovou analýzou dostupných zdrojů a případovou studií.

Klíčová slova

Tramping, trampské osady, subkultura, geopark, geoturismus, poválečný vývoj

Annotation

This bachelor thesis is concerned with the tramping, which is an inseparable part of Czech history. In tourism it is called the unique Czech phenomena. It deals also with the development of tramping movement in Geopark Egeria. The main goal of this bachelor thesis is to analyse the post-war development of tramping in this area with the emphasis on occurrence and form of tramping settlements.

The theoretical part is at first concerned with sociological, culturological and political aspects of tramping movement. Further is there described the basic philosophy of geotourism, with the philosophical concept of geoparks. The practical part is realized in form of interviews with selected tramps, which know the area of National geopark Egeria very well, through analysis of content of available resources and of case study.

Key words

Tramping, tramping settlements, subculture, geopark, geotourism, post-war development

Obsah

1. Úvod	1
2. Cíl a metodika práce.....	2
3. Teoretická východiska	5
3.1. Sociologické, kulturologické a politické aspekty tramského hnutí.....	5
3.1.1. Subkultury.....	5
3.1.1.1. Subkultura trampingu	6
3.1.2. Inspirační zdroje, podstata a historie trampingu	9
3.1.3. Tramské osady, tramské akce.....	15
3.1.3.1. Sport	18
3.1.3.2. Hudba	19
3.1.3.3. Potlachy, sleziny, rituály	21
3.2. Filosofický koncept geoparků	22
3.2.1. Geoturismus	26
4. Případová studie Národního geoparku Egeria	28
4.1. Charakteristika území	28
4.2. Průběh a výsledky šetření	34
4.2.1. Průběh šetření.....	34
4.2.2. Výsledky šetření	35
4.2.2.1. Analýza poválečného vývoje trampingu.....	35
4.2.2.2. Současná situace trampingu.....	49
4.2.3. Shrnutí výsledků.....	63
5. Doporučení.....	65
5.1. Pro praxi NG Egeria.....	65
5.2. Pro výzkum	65
6. Závěr	66
7. Zdroje.....	67

8.	Seznam použitých obrázků	73
9.	Seznam použitých tabulek.....	75
10.	Seznam použitých zkratk.....	75
11.	Přílohy	76

1. Úvod

Tramping, jako český a slovenský fenomén je předmětem zájmu několika vědních disciplín a v poslední době zejména historiků, etnologů a kulturologů, jejichž přístupy se k tomuto tématu vzájemně prolínají. Za dva roky bude tramping slavít stoleté jubileum od svého vzniku. Během těchto let procházel různým historickým vývojem, až se vykrytalizoval do dnešní podoby.

Stará generace trampů bohužel vymírá a mladých lidí, kteří by se trampingu věnovali, tolik není. To platí převážně o zkoumané oblasti Národního geoparku Egeria (dále jen NG Egeria), tedy západních Čechách. Trampové, jediná česká subkultura, o sobě nedávají a ani nechtějí dávat moc vědět. Spousta vzácných materiálů, jako trampských kronik, trampských suvenýrů končí neznámo kde, což je neskutečná škoda. Každá kronika totiž obsahuje unikátní informace o ostatních osadách, které v té době fungovaly a o trampských aktivitách.

Oslovení trampové ochotně spolupracovali a díky nim byly získány hodnotné informace o jejich životě, cestě k trampingu a trampských osadách, které znali.

Téma bakalářské práce bylo zvoleno z několika důvodů. Autorka byla inspirována mimo jiné vyprávěním své matky, která se trampingu v mládí v Karlovarském kraji věnovala. Touha dozvědět se o tomto českém fenoménu více do hloubky, rozšířit si znalosti o osadách, které se na území nacházely a které stále ještě fungují. Dalším důvodem bylo pouto autorky k území NG Egeria, neboť v něm strávila dětství, a to díky svým příbuzným, ke kterým jezdila na prázdniny. Nedaleko něj žije, pár let v horských oblastech pracovala a několikrát do roka se tam vrací, ať už z důvodu rodinných návštěv, turistiky, nebo cyklistiky.

Tramping, je mimo jiné také o vztahu člověka k zemi, k přírodě. Tyto zásady vycházejí z níže zmíněného woodcraftu. V trampských osadách platí přísná pravidla, kdy by po sobě tramp neměl zanechat žádné odpadky, nekácet lesy, neničit přírodu a respektovat ji. Právě toto je společným rysem jak filozofie trampingu, tak také geoturismu, geoparků.

2. Cíl a metodika práce

Cílem bakalářské práce bylo zjistit, jak se vyvíjel tramping na území tzv. Sudet po 2. světové válce. Pro tuto bakalářskou práci, z hlediska historického vývoje oblasti, je poválečné období vymezeno koncem druhé světové války až do období Sametové revoluce, 1989. Za tímto účelem bylo nezbytné zjistit motivaci k trampingu, geografickou distribuci trampských osad v této oblasti do roku 1989 a dopustit se porovnání těchto osad, trampských hudebních a sportovních akcí se současnou dobou. Na tomto základě byly zformulovány následující hypotézy (viz Tabulka 1), přičemž dalším cílem bylo ověřit jejich platnost. Na základě literatury a rozhovorů s trampy byly shledány jako reprezentativní aktivity trampů tyto: sportovní soutěže, hudební soutěže a festivaly, potlachy, sleziny, zábavní hry a trampské brigády.

Informace o osadách a trampském životě v minulém století jsou čím dál tím hůře dohledatelné. O trampingu prozatím neexistuje příliš mnoho vědecky relevantních publikací a jiných zdrojů, natož výstupů z výzkumů. A právě proto byla zvolena strategie kvalitativního výzkumu, doplněna výzkumem kvantitativním, přičemž hlavní formou byla případová studie NG Egeria. Území NG Egeria – českoněmecké příhraničí, tzv. Sudety, bylo vybráno z důvodu odlišného vývoje po druhé světové válce od jiných částí České republiky a také z důvodu rozrůstajícího se fenoménu geoparků. Mezi dostupné písemné prameny se řadí deníky, tzv. „cancáky“, trampů, kroniky osad, nebo trampské časopisy. K těm se člověk dostane pouze přes známosti mezi trampy. Tramping se řadí do tzv. orální historie, čemuž se věnuje i Oto Polouček (2015) ve své diplomové práci.

Jediné relevantní knižní zdroje, ze kterých bylo čerpáno, jsou Český tramping 1918-1945 od autorů Waic a Kössl (1992), Dějiny trampingu od autora Boba Hurikána (1990) a Kronika trampingu v Jizerských horách 1934-2004 od autora Pavla Vinkláta (2004). Informace z daných publikací byly čerpány pro první část teoretické části bakalářské práce o trampském hnutí. Důležitým zdrojem byl také seriál Zvláštní znamení touha (2015), ve kterém se snaží tvůrci zmapovat dějiny trampingu českého národa. Další publikace, které byly použity při psaní bakalářské práce, jsou například: diplomová práce Oto Poloučka (2015), rigorózní práce Ireny Tyslové (2008).

Jelikož je většina publikací o geoparcích v angličtině a těžko hmatatelně získatelná, bylo pro druhou část teoretické části čerpáno převážně z webových stránek, například

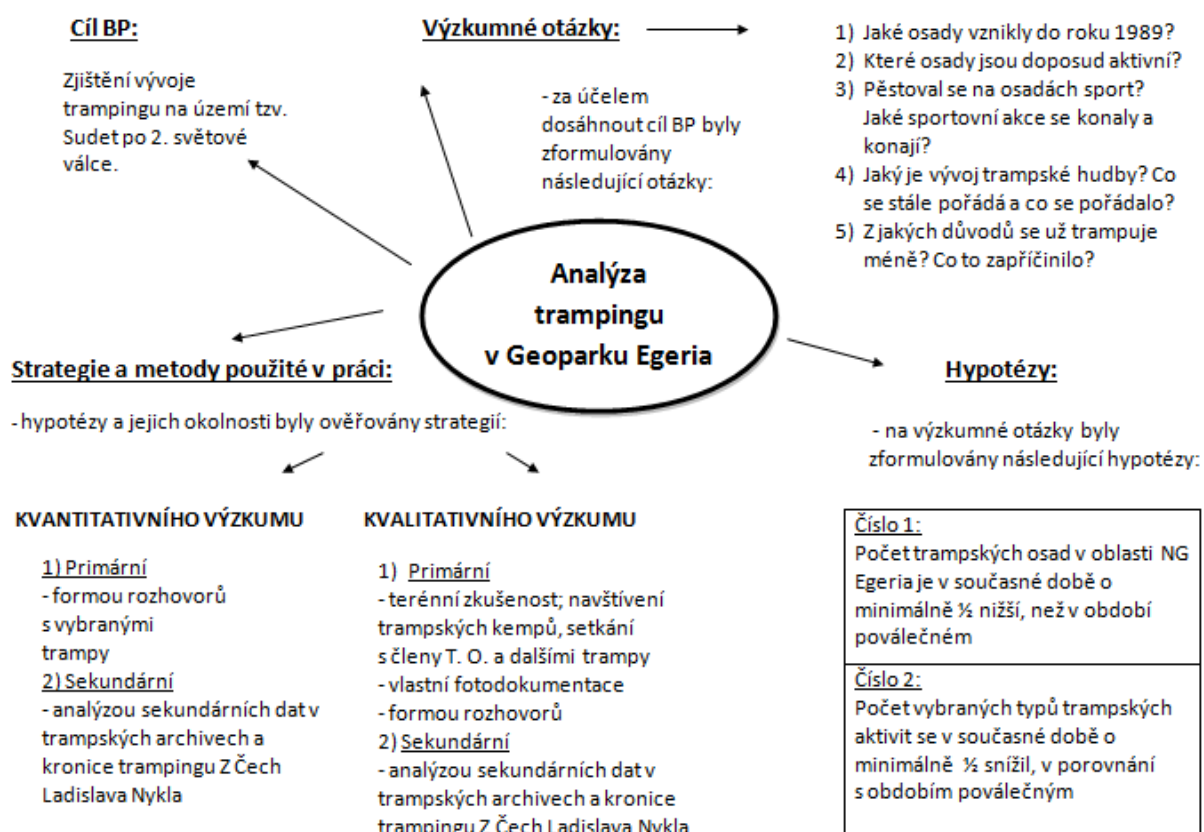
European Geoparks Network, Global Geoparks Network nebo UNESCO a internetových článků z odborných databází.

Jelikož se bakalářská práce zabývá doplňkově kvantitou trampských osad a jejich akcí, byly v rámci výzkumu položeny následující otázky, na které byly zformulovány hypotézy uvedené v Tabulce 1.

- Jaké osady vznikly do roku 1989?
- Které osady jsou doposud aktivní?

Co se týče kvalitativního výzkumu, který byl prováděn formou rozhovorů s vybranými trampy, byly položeny otázky následující.

- Pěstoval se na osadách sport? Jaké sportovní akce se konaly a konají?
- Jaký je vývoj trampské hudby? Co se stále pořádá a co se pořádalo?
- Z jakých důvodů se už trampuje méně, co to zapříčinilo?

Obrázek 1: Schematická mentální mapa cíle a metodologie dané bakalářské práce; Zdroj: autorka, 2016

Hypotézy a způsoby jejich ověřování

ČÍSLO	HYPOTÉZA	ZDŮVODNĚNÍ	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ
1.	Počet trampských osad v oblasti NG Egeria je v současné době o minimálně ½ nižší, než v období poválečném	Vzhledem k tomu, že vznik trampingu sahá do 20. let 20. století, ve 20. století se také formuloval a podle některých trampů (viz kap. 3.1.2) je předurčen k zániku, to samé platí i pro západní Čechy.	Analýza sekundárních dat Formou rozhovorů s trampy Vlastní fotodokumentací
2.	Počet vybraných typů trampských aktivit se v současné době o minimálně ½ snížil, v porovnání s obdobím poválečným	S klesajícím počtem aktivních trampů, aktivních osad, souvisejí i trampské akce, jako například potluchy, sleziny a sportovní akce pořádané trampskými osadami (viz kap. 3.1.3.1., 3.1.3.2., 3.1.3.3.)	Analýza sekundárních dat Formou rozhovorů s trampy

Tabulka 1: Hypotézy a způsoby jejich ověřování, Zdroj: vlastní zpracování, 2016

3. Teoretická východiska

3.1. Sociologické, kulturologické a politické aspekty trampského hnutí

Na tramping je možné nahlížet z několika různých disciplín, viz tabulka níže, které s ním bezpochyby souvisí. Jak uvádí PhDr. Irena Tyslová (2008) ve své rigorózní práci *Tuláci, dobrodruzi a víkendoví romantici*, prošel tramping určitým vývojem, během necelého století jeho existence. Zprvu byl podle ní závislý na „*politickoekonomických podmínkách země a ovlivnil vztah a postoje tisíců lidí k přírodě, životnímu prostředí i životnímu stylu a tedy i hodnotám.*“ (Tyslová 2008:8) V rámci rozmístění osad se lze dívat na tento fenomén i skrze geografické aspekty, o čemž píše J. Vágner (2012) v časopise *Geografické rozhledy*, České geografické společnosti. Pro tuto práci byly ale jako hlavní vybrány aspekty sociologické a kulturologické. Tramping je totiž specifická subkultura, která se odlišuje od všech ostatních.

SOCIOLOGIE	KULTUROLOGIE
ENVIRONMENTALISTIKA	POLITOLOGIE
KULTURNĚ-SOCIÁLNÍ ANTROPOLOGIE	ETNOLOGIE
FILOSOFIE	HISTORIE
GEOGRAFIE	

Tabulka 2: Vědní disciplíny relevantní pro výzkum trampingu, Zdroj: vlastní zpracování, 2016

3.1.1. Subkultury

Pro popis subkultury trampingu je nutné si vymezit pojem subkultura. Uvést přesnou definici subkultury je podle Josefa Smolíka (2010), jak píše ve své knize *Subkultury mládeže*, z hlediska množství přístupů a definic ke studiu subkultur, nemožné. Jedna z mnoha definic se nachází například ve Velkém sociologickém slovníku (1996:1248), a to jako: „*Soubor specifických norem, hodnot, vzorů chování a životní styl charakterizující určitou skupinu v rámci širšího společenství, případně tzv. dominantní, či hlavní kultury, již je tato skupina konstitutivní součástí.*“ Podle Barkera (2006) v knize *Subkultury mládeže* (2010:31) Josefa Smolíka: „*Subkultury tedy tvoří skupiny lidí, kteří sdílejí zvláštní hodnoty a normy, v nichž se rozcházejí s dominantní, nebo mainstreamovou společností a které nabízejí mapy významů, díky nimž je svět pro členy subkultury srozumitelný.*“ Smolík (2010) konstatuje, že základem pro vznik subkultur je tedy nějaký společný problém a následně jeho kolektivní řešení.

3.1.1.1. Subkultura trampingu

V několika publikacích, diplomových pracích, člancích byl trampingu označen jako unikátní česká subkultura. Uvedeni budou proto autoři, kteří se trampingu jako subkulturou zabývali a zabývají.

Jak uvádí Vojtěch Urbánek (2009) ve své diplomové práci *Kněkterým otázkám trampingu v perspektivě sociologie* (2009:17), „*Období mezi I. a II. světovou válkou konstituovalo trampingu jako svébytnou subkulturu.*“ Přičemž se domnívá, že je toto období pro trampské hnutí zcela zásadní a jsou zde položeny jeho základy.

Mezi odborníky, kteří se trampingu zabývají, patří rozhodně PhDr. Karel Altman CSc. (významný český historik a etnolog, profesor na Masarykově univerzitě v Brně) se svojí definicí trampingu ve sborníku *Rajče na útěku* autorky Jany Pospíšilové (2003). Trampingu zde charakterizuje jako (Altman in Pospíšilová:259), „*formu sdružování poměrně přesně vymezené skupiny obyvatel*“, ale také jako „*specifický způsob využívání volného času*“. Jako jeden z mnoha autorů řadí trampingu k subkultuře a každoročně vede předmět Trampingu jako subkultura na Masarykovo univerzitě. Další autoři, kteří se zabývají trampingu jako subkulturou, je například již zmíněný Vojtěch Urbánek (2009), dále Dana Šibíčková (2009) ve své diplomové práci *Trampingu a ekologie* nebo Jan Pohunek (2011) v knize *Folklor atomového věku*.

Podle Pohunka (2011) se jedná o první subkulturu mládeže u nás, která se vyznačuje dlouhou tradicí a přispívá k poznání vývoje české společnosti ve 20. století. Spontánní a ničím nekoordinovaný proces vzniku trampingu a hledání alternativy k většinové kultuře, je podstatné pro spojitost trampingu s teoretickým konceptem subkultury. (Urbánek, 2009) To, že trampové hledali svobodný a neorganizovaný přístup se specifickým systémem hodnot, je podle Urbánka (2009) podstatná specifická subkulturní charakteristika. Podle něj mezi další takové charakteristiky patří móda, hudba, sport, ale také slang a některé rituály. (viz kap. 3.1.2. a 3.1.3.)

Již zmíněná kulturoložka PhDr. Irena Tyslová se věnovala trampingu také v kulturologické perspektivě, a to ve své diplomové (2006), později i rigorózní práci (2008). Ve společenskovědním kontextu hovoří o trampingu jako o *communitas*, hře, kompenzaci konfliktu hodnot a sociálním hnutí.

Sociální hnutí je tvořené určitou sociální skupinou, a proto je třeba věnovat se trampingu také jako sociální skupině. Samozřejmě není tramská skupina (tramská osada) jedna jako druhá, ale každá jiná. Jak poukazuje Jandourek (2009), člověk nežije izolovaně, ale v neustálé interakci s jinými lidmi, se skupinami lidí, kteří ho ovlivňují, mění a díky nimž si utváří svoji osobnost. *„Každý člověk je do značné míry závislý na mikrostrukturách, na řadě menších prostředích, více či méně organizovaných a dynamických, ve kterých se právě pohybuje a kterým říkáme sociální (společenské) skupiny.“* (Kohoutek 2002:202) Sociální skupinou, jak uvádí Jandourek (2009:81), se rozumí *„množství jedinců od dvou (pár – dyáda) až k velkým celkům.“* Zda se jedná o primární nebo sekundární skupinu by se dalo polemizovat. Z hlediska členů tramské osady, se jedná o skupinu **primární**. Primární skupina je taková skupina, kde *„jsou členové vůči sobě v častých, relativně intimních, přímých a převážně emočně určených osobních vztazích.“* (Jandourek 2009:82) Na druhou stranu z hlediska celého hnutí se jedná o skupinu **sekundární**, kde naopak, podle Jandourka (2009), mají mezi sebou členové relativně neosobní, a taktéž málo emočně určený vztah.

Další dělení sociálních skupin je podle Kohoutka (2002) na: In – Group a Out – Group, tzv. **členskou** a nečlenskou skupinu. Charakteristika členské, tzv. In - Group skupiny, kam definitivně patří i tramské hnutí, zní takto: *„...člověk se považuje za součást skupiny a užívá v souvislosti s ní výrazu MY.“* (Kohoutek 2002:22)

Dodnes se prezentuje trampung jako **neorganizované hnutí**, na tom je také založena celá jeho filosofie. Úlohou organizace je dělba práce, rozdělení rolí a z toho vyplývá i hierarchické rozdělení autority (Jandourek 2009). Mezi trampy, jak uvádí Krško (2008), panovala ale jen formální hierarchie, kdy byl v osadách volen vůdce, tzv. šerif, který neomezoval rozhodování ostatních členů osady, nýbrž stmeloval přátelský kolektiv. To potvrzuje i etnolog Jan Pohunek v seriálu ZZT (2015), kde sděluje, že neexistovala u trampingu žádná centrální autorita, a právě i z toho důvodu bylo velmi složité ho zrušit. I když se najdou výjimky (Waic, Kössl 1992:35), *„I skuteční trampové na přelomu dvacátých a třicátých let přemohli částečně svůj odpor k jakékoliv organizaci. Některé osady se buď samostatně, nebo ve sdruženích registrovaly jako spolky. Hlavní důvod, který trampy k registraci vedl, byla pravděpodobně potřeba pravidelně se scházet i ve městě. Většina tramských sdružení byla čistě zájmová...“*. Mimo jiné zakládali, podle Waic a Kössl (1992), radikální trampové i tramské obranné výbory, které měly hájit zájmy

trampingu a mládeže. Většina z nich, jak dále uvádějí, ale nepřežily polovinu 30. let. *„Trampové ale většinou pravděpodobně zůstávali mimo organizované spolky a sdružení. Vždyť jakákoliv forma organizace v podstatě neodpovídala tramských představám o svobodě a volnosti.“* (Waic, Kössl 1992:36)

Dalším dělením sociální skupiny, jak uvádějí Kohoutek (2002), nebo Jandourek (2009), je na malou, střední nebo velkou skupinu. Tramské hnutí je možné zařadit do všech kategorií. Tramskou osadu do **skupiny malé**, která se podle Jandourka (2009) skládá většinou z 5-10 členů. Do **střední skupiny**, jak dále uvádí, patří tzv. organizace, podniky, závody. Jako například na začátku 30. let zakládání Tramských obranných výborů, nebo tramských sdružení, které jak už bylo zmíněno, nepřežili polovinu 30. let. *„Členové velké skupiny (makroskupiny) už všichni spolu nemusí a ani nemohou být v kontaktu „tváří v tvář“, ale jsou spjaté vzájemnými cíli, normami, zákony (např. stát).“* (Kohoutek 2002:203) Do **skupiny velké** je možné zařadit tramské hnutí jako celek.

Za zmínku stojí uvést bez pochyby i tzv. **referenční**, neboli vztažnou skupinu, která je charakterizována následovně: *„...je každá skupina, se kterou se jednatel ztotožňuje (identifikuje) tak, že si navykne skupinu posuzovat jako míru hodnocení sebe a tato skupina se mu stává zdrojem osobních hodnot a cílů.“* (Kohoutek 2002:205)

3.1.2. Inspirační zdroje, podstata a historie trampingu

Tramp, tramping, trampování. K pochopení trampského hnutí je zapotřebí vrátit se k jeho inspiračním zdrojům, kořenům a podstatě, protože v tom tkví porozumění filosofie celého hnutí.

Jako uvádějí Bob Hurikán (1990) ve své knize Dějiny trampingu, nebo Marek Waic a Jiří Kössl (1992) v knize Český tramping, čerpalo trampské hnutí svojí inspiraci z několika zdrojů: počínaje roku 1902 E. T. Setonem založeným hnutím mládeže, tzv. Woodcraft Indians, dále přizpůsobenou myšlenkou hnutí Woodcraft Indians sirem Robertem Baden-Powellem anglickému prostředí a posléze vytvoření skautingu.

Podle Waic a Kössl (1992), bylo Woodcraft Indians, neboli Lesní indiáni, hnutí inspirované životem Indiánů a jedním z hlavních cílů byl návrat lidí do přírody. Ohlas mělo hnutí ohromný, Hurikán (1990:12), „*již před světovou válkou mělo téměř půl miliónu členů.*“ Tamtéž se dočítáme, že E. T. Seton o dva roky později vycestoval do své rodné země, a sice Anglie, aby své učení šířil dál. Tam nadchl, podle B. Hurikána (1990), svým hnutím anglického generála, který dřív sloužil v búrské válce, Roberta Baden-Powella, který v roce 1907 zakládá další mládežnické hnutí, tzv. skauting. Podle Waic a Kössl (1992), nebylo ale Woodcraft Indians jedinou inspirací pro vytvoření skautingu, nýbrž také zkušenosti z búrské války, využíváním dospívajících chlapců k funkci zvěďů, tzv. scoutů. Jak dále uvádějí, do Českých zemí přinesl myšlenku v roce 1911 učitel tělocviku Antoník Benjamín Svojsík, který přizpůsobil skauting českému a moravskému prostředí a v roce 1914 zakládá spolek Junák – Český skaut. Pro spoustu skautů, ze kterých se později stali trampové, jako například pro Gézu Včeličku, který vzpomíná v knize Český tramping (1992), to byl spolek moc organizovaný a militaristický. Proto se rozhodli svobodně se toulat po lesích bez jakékoliv organizovanosti, jako například známý tramp a spisovatel Bob Hurikán.

Dalším, velmi důležitým inspiračním zdrojem bylo Křesťanské sdružení mladých mužů (Young Men's Christian Association – YMCA), asociace, která se do Československa dostala z USA, a jak uvádějí Waic a Kössl (1992:10), „*seznamovala českou mládež s realitami USA a americkým způsobem života.*“ Až po příliv americké dobrodružné literatury a filmu po první světové válce.

O vzniku a historii trampského hnutí se lze dočíst v několika publikacích, mezi ně patří již uvedené díla Dějiny trampingu (1990), Český tramping (1992), nebo také v díle

Meziválečný tramping na Rakovnicku od Jana Krška (2008). Jak uvádí Jan Krško (2008:12), „Počátky trampingu spadají již do období před vypuknutím první světové války.“ Již v této době se někteří dobrodruzi bouřili proti organizovanosti a začali se, se svými přáteli, volně toulat po lesích. Rozvoj bohužel zastavilo vypuknutí první světové války a jako hnutí vzniklo v roce 1918, tedy po válce. Jak uvádějí Waic a Kössl (1992:9), „částečně jako reakce na ni a jako víkendový návrat k přírodě, únik od šedi městského života.“ Právě v této době byla velmi důležitým inspiračním zdrojem, YMCA, americká dobrodružná literatura a film. První trampové pocházeli většinou z chudých rodin, jak uvádějí Waic, Kössl (1992), právě kvůli finanční situaci a dalším důvodům nemohli vycestovat za hranice, a proto se snažili navnadit atmosféru drsné a romantické Ameriky v Československu, a sice při stavbě a výzdobě svých kempů.

Nejdůležitějšími autory americké literatury byli podle Waic a Kössl (1992): James Fenimore Cooper, James Oliwer Curwood, Bret Hart, Zane Grey, Jack London a Ernest Thompson Seton. Přičemž největší inspirací byl román *Cesta* od Jacka Londona.

Obrázek 2: Jack London, Zdroj: Citarny (2015)

Obrázek 3: Román *Cesta* Jacka Londona, Zdroj: Citarny (2015)

Hlavním tématem knih od zmíněných autorů byla právě drsná, romantická a nebezpečná příroda severní Ameriky. Co se týče módy, tak ta byla také ovlivněna rozvojem kinematografie a dělila se podle Hurikána (1990) na období indiánské, kovbojské a kanadské. Po první světové válce se trampingu velice dařilo, jak uvádějí Waic a Kössl (1992), počínaje zakládáním osad (první založená osada ve Svatojánských proudech na řece Vltavě *Ztracená naděje*, neboli *Ztracenka* v roce 1919) dále rozvojem vlastní řeči, skládáním trampských písniček, nošením trampské módy, vydáváním trampských časopisů, pořádáním potlachů, rozvojem sportu až k rituálům prováděných v trampských osadách.

Obrázek 4: Totem se symbolem trampingu, Zdroj: K.F.T.P. (2015)

Obrázek 5: Trampská móda, Zdroj: TO Údolí děsu

Odstavec zpracován podle Waic a Kössl (1992). Ve dvacátých letech si trampové začali stavět chaty, a proto se rozdělili trampové na stanaře a osadníky. Na přelomu dvacátých a třicátých let začali trampovat i lidé ze středních a vyšších vrstev, přičemž do této doby trampovali jen lidé z chudších poměrů, tzv. dělnické třídy. „*Koncem dvacátých let přerostl tramping v masové hnutí.*“ (Waic, Kössl 1992:30) V roce 1924 byl vydán článek náčelníka Svazu junáků-skautů Antonína B. Svojsíka „*Bílá otrokyně v centru Evropy*“. Ten ve svém článku líčil nemravný život divokých „skautů“, kteří zotročují ženy, opíjejí se, jsou nebezpeční pro své okolí, likvidují a ničí lesy atp. (Antonín B. Svojsík in Waic a Kössl 1992). Do hry proto vstoupil i stát a v této době se setkává tramping i s politickou scénou. Čím dál častěji se objevovaly pobuřující zprávy o výtržnictví trampů, a právě z toho důvodu si získávali stále větší pozornost, jak ze strany komunistů, fašistů, tak i národních gardistů.

Podle Krška (2008) na jedné straně stáli trampové, členové komunistické strany, tzv. politická větev, v čele s Karlem Melíškem a Gézou Včeličkou (časopis Tramp) a na straně druhé skupina kolem Boba Hurikána, větev nepolitická, podporovaná časopisy Polední list a Naše osady. Jak uvádí Krško (2008:90-91), „*Oba názorové proudy spolu vedly nesmiřitelný boj přecházející mnohdy do osobní roviny. Hurikánovi stoupenci kritizovali své protivníky, že zatahují do trampingu politiku a snaží se jej organizačně svázat s komunistickou partají. ... Druhá strana poukazovala na skutečnost, že tito zakladatelé (osady Ztracená naděje) principy trampingu dávno opustili.*“ Ale jak uvádějí Waic a Kössl

(1992), většinu trampů dělení trampingu na politickou a nepolitickou větev většinou nezajímalo.

Podle nich bylo důležitou událostí v historii trampingu vydání vyhlášky zemského prezidenta Huga Kubáta, ze dne 9. dubna 1931, kdy vyhláška tramské hnutí v určité míře omezovala. Jak uvádí Jan Krško (2013:24), „Kubát chtěl podpisem vyhlášky primárně řešit nevhodné chování některých tramských part vůči přírodě a starousedlíkům.“ Mezi omezení patřil zákaz koupání s výjimkou vyhrazených míst, zákaz nošení zbraní bez zbrojního průkazu nebo zákaz společného táboření nesezdaných mužů a žen (Krško 2008). Jak dále uvádí, pro tramy to bylo bráno jako zásah do osobní svobody, a proto se proti Kubátově vyhlášce bouřili. Sankce uvedené ve vyhlášce byly v praxi nižší, jak uvádějí Waic a Kössl (1992), ale přesto docházelo k prohlídkám tramských osad a ke kontrole trampů. Nakonec byla vyhláška zrušena v roce 1935 nejvyšším správním soudem (Krško 2013).

Podle historika Jindřicha Marka (2015) v seriálu Zvláštní znamení touha (dále jen ZZT) vznikaly tramské osady v pohraničí až v 30. letech, zejména na území Bíliny, Mostu, Duchcova. Jednalo se podle něj převážně o mladé lidi, kteří ale bohužel jako první zažili fanatismus fašistů, jejich nevráživost, fyzické útoky, ničení kempů, a proto „byli tramskové taky jedni z prvních, kteří prostě bili na poplach a stáli na tzv. antifašistické frontě.“ (Jindřich Marek in Zvláštní znamení touha:díl 7.)

Obrázek 6: Titulní strana časopisu Tramp po vydání Kubátovy vyhlášky, Zdroj: Tramský magazín (2013)

Rozvoj trampingu pozastavila druhá světová válka, během které, jak uvádí Vinklát (2004), odešli trampové, mnohdy i celé osady, bojovat proti fašismu na různé fronty a zapojovali se i do domácího odboje. Podle něj byly spousty osad a chat majitelům nepřístupné, nebo zničeny, mnoho trampů padlo, nebo byli zajati gestapem a zemřeli v koncentračních táborech. Po skončení druhé světové války, podle Vinkláta (2004), se vracející se trampové do pohraničí většinou trampování přestali věnovat. Zlom podle něj přišel v 60. letech, kdy právě osvobozené a opuštěné pohraničí „přijížděli osidlovat lidé z celého Československa.“ (Vinklát 2004:42)

Ani v poválečné době se ale neutišila situace stíhání trampů. Podle Vinkláta (2004) byly 50. léta „období omezování lidské svobody a politických procesů, kdy byly stovky lidí nespravedlivě stíhány a na desítky let odsouzeny do vězení či k nuceným pracem.“ (Vinklát 2004:56) O tom vypráví také tramp a písničkář (Tony Linhart (2015) in ZZT:díl 8), „Přišla válka, po válce se změnil režim, přišli komunisti a hodlali všechno zakázat, i když mezi těmi starými trampy bylo spoustu komunistů.“ Přitakává také tramp (Jan Vyčítal (2015) in ZZT:díl 8.), „V těch 50. letech se úplně převrátila politická karta toho trampingu, protože tak jako za 1. republiky nebo před válkou byl tramping hlavně levicový, tak naopak v těch 50. letech začal být silně pravicový, protože byl pronásledován.“ Jak se v seriálu dále dozvídáme, jednalo se o nejtemnější období, rozhánění potlachů, vylučování ze škol, výslechů apod. Právě z těchto důvodů, jak uvádí Vinklát (2004), se rozhodlo spoustu trampů emigrovat.

Uvolnění se dostavilo až v 60. letech, kdy podle Vinkláta (2004) prožívalo tramské hnutí svoji renesanci. Jak dále uvádí, byly zakládány hudební skupiny, byly psány nové písně s tematikou současného života, byl založen festival tramské hudby Porta, byly psány rubriky o trampingu, začala vycházet tramská literatura, natáčely se filmy o trampech a bylo to období „boomu“ v zakládání nových osad, hlavně v okolí Prahy a Brna. Období rozkvětu vystřídalo v 70. letech opět období omezování lidské svobody, tzv. normalizace. Jak vyprávějí trampové (2015) v 9. díle Zatraceněj 7. Listopad, seriálu ZZT, začátkem 70. let se stali pro stát opět potenciálním nebezpečím, oblíbený časopis Tramp přestal z politických důvodů vycházet a byl konec i České tábornické unie. A jak uvádí Vinklát (2004:156), „Jedno však bylo jisté – období renesance skončilo.“ V 80. letech podle Vinkláta (2004) dochází k opětovnému uvolnění situace, přičemž se začíná řešit ve velkém ochrana přírody a rozvíjí se sporty v ní. Vrchol je však podle něj až po

„sametové“ revoluci 17. listopadu 1989, kdy se pádem komunismu uvolnilo všechno, co do té doby bylo trampům zakázáno.

Podstatu trampingu, jak uvádí Oto Polouček (2015) ve své diplomové práci Brněnští trampové v období tzv. normalizace, je celkem obtížné, ba dokonce nemožné definovat, a to i z toho důvodu, že se u trampů objevují rozdílné nebo protichůdné názory. Polouček (2015:11) považuje za vhodné *„rozdělit různá pojetí tohoto pojmu na dvě skupiny – do té první lze zařadit chápání trampingu těmi, kteří se s ním sami identifikují, a do druhé otázku toho, jak definují tramping odborníci, kteří se jím zabývají.“*

Dobrým příkladem první skupiny je vysvětlení podstaty trampingu Bobem Hurikánem (1990) v knize Dějiny trampingu, a to jako návrat k primitivismu, znalost indiánské kultury, láska k přírodě a její znalost, například táboření, ale také opravdové kamarádství. Jak uvádí Hurikán (1990:11), *„Tramping není jen nedělní osvěžení. To by byl věru měkký cíl. Toto hnutí je postaveno na daleko silnějších a důležitějších základech. Tramping je průpravnou školou k vytvoření silných, ušlechtilých charakterů. To je ona podstata!“*

3.1.3. Trampské osady, trampské akce

Když se dneska řekne trampská osada, většina lidí si představí sruby, chaty, kemp s hřištěm v přírodě, v okolí řek. Tak tomu ale nebylo vždycky. Jak uvádějí Waic a Kössl (1992), zpočátku spali trampové pod širým nebem, nebo si nosili stany a stanovali. Jak dále uvádějí, mohly být první trampské kempy označeny pouze kusem prkna, kde byl napsaný název kempu. To potvrzuje svým výrokem i historik Jan Špringl (2015) ve 2. díle *Osady staré zas*, seriálu ZZT o počátcích trampingu na Kačáku, kdy říká, že: *„To trampování zde na Kačáku nejdříve bylo samozřejmě ve formě stanaření...“* Teprve později se začaly na místech volných tábořišť stavět osady, jak je známe dneska, což znamená sruby, chaty. To ovšem neznamenalo, že se trampové přestali toulat po lesích a scházeli se jen na jednom místě. O tom píše Oto Polouček ve své diplomové práci (2015:80), *„Objevení atraktivních míst pak mohlo vést k tomu, že se na ně trampové rádi vraceli a časem se jim staly pravidelným tábořištěm, takzvaným osadním „flekem“. Nebylo však samozřejmě, že každá trampská osada měla svůj „flek“ a byla na něj vázána.“* Irena Tyslová (2008:98) se vyjadřuje ve své práci (*Tuláci, dobrodruzi a víkendoví tuláci*), že pro trampy osada neznamenała jen místo k setkání, ale: *„V první řadě pospolitost, skupinu kamarádů.“* Stejný názor má i Vojtěch Urbánek (2009:51) ve své diplomové práci *K některým otázkám trampingu v perspektivě sociologie*: *„Na rozdíl od dnešního pojetí byla osada chápána spíše jako skupina přátel, navštěvujících danou lokalitu.“*

Obrázek 7: Volné táboření, Zdroj: TO Údolí děsu

Obrázek 8: Posezení u ohně, Zdroj: TO Údolí děsu

Obrázek 9: Budování trampských chat, Zdroj: TO Údolí děsu

Jak je již výše uvedeno, za první a nejstarší trampskou osadu je považována podle Waic a Kössl (1992) Ztracená naděje, postavena v roce 1919 v tzv. Svatojánských proudech, jižně od Prahy. Jak vypráví Tony Linhart v 2. díle *Osady staré zas*, seriálu ZZT (2015), začalo na začátku dvacátých let silné osidlování Vltavy, později osidlování Sázavy. Více o vývoji osad na našem území do roku 1940 je možné se dočíst v knize *Dějiny trampingu* (Hurikán, 1990).

Jak už je zmíněno v předchozí kapitole, protože začali trampovat i lidé ze středních a vyšších vrstev, začali si stavět chaty a zakládat chatové osady, je tedy potřeba, jak poukazuje i Marko Čermák (2015) v 2. díle *Osady staré zas*, seriálu ZZT, takové osady rozdělit, „*Akorát bych něco chtěl připomenout, že bych rozdělil ty chatařské osady na*

chatařský osady trampský a chatařský osady, protože jsou osady chatový, který s trampem nemají vůbec nic společného.“

Podle trampa, muzikanta a textaře Petra Hahna, alias Azbesta (2016) ze Sokolova, se nechtěli všichni „organizovat“ do trampských osad a z toho důvodu vznikali domovenky se zkratkou T.S., neboli tramp samotář. Někteří jezdili s osadou na vandry, byli s ní spřátelení, ale nebyli její členové, těm se říkalo přítel osady. Nebo vznikala i různá trampská volná sdružení. Být členem osady totiž podle něj přinášelo různé povinnosti, jako například starání se o „kempoviště“, účast na různých brigádách, jednou ročně malý poplatek, účast na velkém vandru, který se konal jednou za rok a většinou na týden, nebo také pomoc při přípravě „potlachoviště“ i jiných osad.

Stát se členem nějaké osady, jak dále vypráví, nějakou dobu trvalo. Dotyčný, kdo se ucházel o členství v nějaké osadě, dostal tzv. domovenku – „čekačku“. Ostatní členové si dotyčného testovali, jestli pomáhá, jak se chová, jestli pije atp. To mohlo trvat půl roku až rok. Přijetí do osady se dělo většinou na potlachu osady, kde zasvěcovali nové členy, kterým byla posléze předána už skutečná domovenka osady.

3.1.3.1. Sport

Tramping je také úzce spojený se sportem, Bob Hurikán (1990:217): „*Pak přišel den, kdy stanové tábory byly vyměněné za pohodlnější chaty. Tímto dnem se zrodil trampský sport.*“ Vznik sportu v 30. letech objasňuje i Marek Waic (2015) v 6. díle Světový rekord v Údolí oddechu, seriálu ZZT: „*Jakmile se ten tramping trochu usadil a hlavně začaly tam jezdit ty ženský, který začaly hlídat ty chlapy, no tak ti už nemohli tak pít, tak jako museli sportovat, že jo. Navíc to byli pořád mladí kluci, takže ten sport je bavit.*“ Jak je možné dočíst se dále v Dějinách trampingu (1990), nebo slyšet z úst Marka Waice (2015) ve zmíněném díle seriálu, kraloval všem trampským sportům volejbal, přičemž dalšími významnými sporty byla kanoistika, nohejbal, nebo lukostřelba. Za první propagátory volejbalu považuje Bob Hurikán (1990) osady Albatros, Ztracená naděje, Vatra a Zlaté údolí, kde se odehrávaly volejbalové turnaje. Trampové se zúčastnili různých závodů, o čemž pojednává také 6. díl seriálu ZZT (2015): závod kanoistiky - České Budějovice - Praha, lyžařské závody na Brdech, závody v chůzi na trati Praha - Mělník, nebo fotbalové závody na Brdech. Tištěným médiem, kde se mohli lidé dozvědět o trampských sportovních soutěžích, byl podle seriálu časopis Naše osady, nebo „*sešity levné četby, tzv. Rodokapsy.*“ Jak se dále uvádí, a tak se stali z řad trampů, známí sportovci, olympionici, kteří reprezentovali svoji zemi. Například Béd'a Dvořáček, lukostřelec, nebo Emerich Rath, všestranný sportovec, jak uvádí Bob Hurikán (1990).

Obrázek 10: Volejbalové hřiště osady, Zdroj: TO Údolí děsu

3.1.3.2. Hudba

Neodmyslitelná součást trampského hnutí je hudba, jeden z charakteristických znaků trampů. Trampská hudba dokládá fakt, že trampové byli velice kreativní a společenští. „Veškerý život osady provázela trampská písnička. Trampové zpívali všude: ve vlaku, za pochodu a hlavně u táborového ohně.“ (Waic, Kössl 1992:65)

Obrázek 11: Trampští muzikanti, Zdroj: TO Údolí děsu

Nejdříve se zpívali pouze české texty na americké hity, jak popisuje Vinklát (2004), ale později začali trampští muzikanti skládat svoje „původní trampské písně; Géza Včelička – *Srdce trampů*, Jarka Mottl – *Cariboo*, Bessie, *Hvězdičky vzplály*, Jenda a František Korda – *Vlajka (trampská hymna) aj.*“ (Vinklát 2004:17) Jako doprovod ke svým písním používali trampové především kytary. Teprve později, jak píše Waic a Kössl (1992), se přidávala harmonika, banjo nebo housle. Fakt, že byla hudba spojena s trampingem již od počátků, dokládá i bývalý skaut, muzikolog Jiří Tichota (2015) v 4. díle *Po řece Vltavě pluje indián* seriálu ZZT: „*Na trampíki jsme koukali trochu, jak to tenkrát po válce bylo, jako na konkurenci, ale co jsme jim opravdu museli závidět, viděno mým dnešním pohledem, je to, že tramping od samého začátku byl spojený s hudbou.*“ O tom, která trampská písnička byla první, se stále vedou spory, jak vysvětluje Tony Linhart (2015) ve 4. díle ZZT. Podle něj se uchází o prvenství tři písně a to *Indián*, *Záře červánků* a *Pojď sem děvče, polibek mi dej, slzičkami jen se utírej*. Později se z hraní u ohňů rozšířila trampská hudba mezi širokou veřejnost, a to díky trampským akcím, jak dokládá Bob Hurikán (1990), například první soutěž o nejhezčí trampskou píseň, iniciovanou trampskou osadou

Granada, nebo tramskými slavnostmi, tzv. Tramským týdnem v Edenu. Hlavní zásluhu podle něj ale mají tramské pěvecké sbory, jako Ztracenkáři, Camp Boys, Song Club, Settlers Club, Silver Star aj. Vznikaly zpěvníky tramských písní a prakticky každý tramp byl muzikant. Podle Vinkláta (2004) popularizace tramských písniček mnoha trampům v době hospodářské krize velmi pomohla, spousta nezaměstnaných trampů si tak přivydělávalo nahráváním písní, vystupováním apod. To ovšem vedlo k tomu, že mnozí trampové začali skládat písně tzv. na zakázku, jak je možné se dozvědět v 4. díle ZZT (2015), jednu píseň za druhou, což je z těch písní, podle Tonyho Linharta, cítit. Také se v tomto díle uvádí, že jako móda, byla i hudba ovlivněná západem, a tak vznikaly písně se západní tematikou. Tramských písní vznikl nespočet, o jejich archiv, který se nachází v Mobilním tramském muzeu, s více než šesti tisíci písněmi, se zasloužil tramp Jiří Jedlička. (tamtéž)

12. díl seriálu ZZT (2015), Běžte s tou operu na Portu, uvádí, že tramská hudba byla natolik populární, že byl v 70. letech založen celostátní festival tramské a country hudby, festival Porta; přesněji v roce 1967, v Ústí nad Labem, jak říká výtvarník Josef Kobra Kučera (2015). V průběhu let pronikají na Portu nové žánry, jako například folk. (12. díl ZZT (2015)) Zprvu byli návštěvníci převážně trampové, přičemž později, jak je možné se z tohoto dílu dozvědět, navštěvovali Portu i univerzitní profesori se svými dětmi, těšili se z alternativní české kultury. Počet návštěvníků stále rostl. Jak vypráví textařka Jiřina Fikejzová (2015) ve 12. díle ZZT, byla úroveň tramských textů o mnohem vyšší, než úroveň textů profesionálů, přičemž došlo i k otevřenému konfliktu mezi starými trampy a mladou generací o to, co je vlastně tramská písnička. Jak ale říká Jiří Tichota (2015) v tomto díle, na Portu „...přišlo pak už všecko a lidi se učili být tolerantní a chápali, že vlastně nemusí se zpívat totéž, ale myslí se totéž.“ V osmdesátých letech se začali na Portě hrát protestní písně a v konci 80. let tam lidé začínali jezdit s vědomím, že je to protest, později se Porta přesunula do Plzně a v 90. letech se začala organizovat opět v Ústí nad Labem. (12. díl ZZT (2015))

3.1.3.3. Potlachy, sleziny, rituály

O trampingu jako subkultuře, jak už bylo zmíněno, se věnuje Vojtěch Urbánek (2009) ve své diplomové práci. Za jednu ze subkulturních charakteristik považuje i vlastní řeč, tramský slang. Některé tramské názvy jsou známé více, některé méně. Od pozdravů, po názvy oblečení, řek, až k tramské události, jako je potlach neboli slezina. A význam těchto slov? „*Označení pro tramskou společenskou událost, spojenou posezením u ohně, v hospodě. Může být spojen(a) i se sportovní činností.*“ (Vojtěch Urbánek 2009:32) Potlachy byly jednou z nejdůležitějších akcí na tramských osadách, nebo i mimo nich. To potvrzují i Waic a Kössl (1992:65), „*K nejradostnějším událostem tramského života patřily sleziny a potlachy plné písniček, humorných scének a chlapských i zábavných soutěží. Trampové svéráznými rituály zasvěcovali nové členy osady, oslavovali volbu šerifa, vítali jaro a konaly se dokonce tramské svatby a křtiny.*“ Potlachu se zúčastňuje zpravidla více osad a podle historika Ladislava Nykla (2016) se pořádaly nejčastěji u příležitosti výročí svého vzniku. Jedna z tradic při potlachu je například zapálení ohně ze čtyř světových stran, to dokládá i film Potlach (1965). Podle Nykla (2016) se potlachy „*otvíraly hymnickou písní, hymnou, nejčastěji písní Fr. Soupého a bratrů Kordových Vlajka vzhůru letí.*“ Jak píše Kečup (2016) (bývalý šerif T.O. Oklahoma v Děčíně), „*Pokud šlo o potlachy osad, tak o nich jsme věděli měsíce dopředu, spojení fungovalo buď ústně, poštou, telefonem. Jinak v týdnu jeden den byla vždy tzv. slezina někde v hospůdce, kde jsme si zazpívali, popili a řekli, kde se co děje.*“ Kromě potlachů konajících se v České a Slovenské republice, se konají i potlachy celosvětové, a to i díky trampům, kteří v 50. letech emigrovali. Budoucnost trampingu je nejistá a o obavách trampů pojednává také poslední, 13. díl seriálu ZZT (2015) v čele s novinářem, scénáristou a publicistou Fedorem Skotalem. Jednou z obav je právě i budoucnost pořádání celosvětových potlachů, přičemž poslední plánovaný celosvětový potlach se má konat v roce 2018 v Texasu.

3.2. Filosofický koncept geoparků

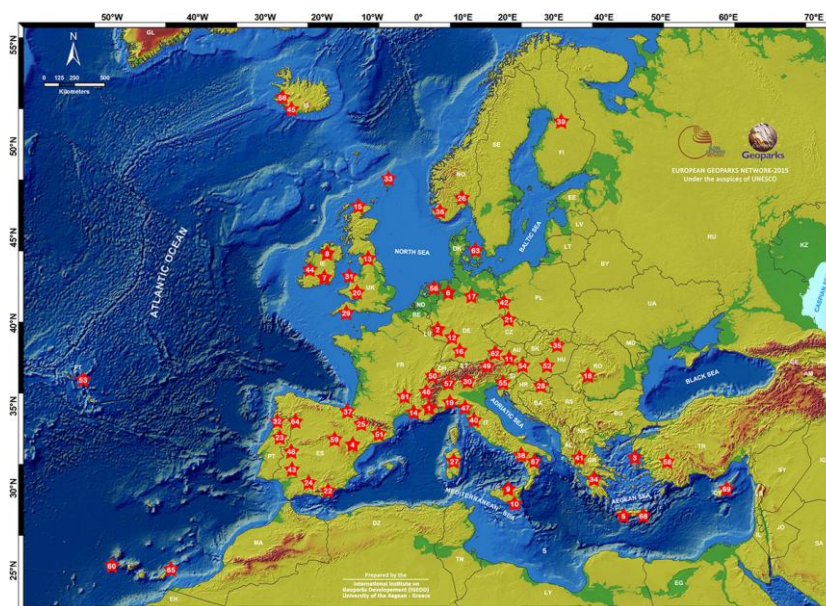
Historií geoparků a jejich filosofickým konceptem se zabývá Jones (2008:237) ve svém článku *History of Geoparks*, kde uvádí, že *„filozofie konceptu geoparků byla prvně představena na konferenci ve městě Digne v roce 1991 jako prostředek k ochraně a podpoře geologického dědictví a dlouhodobě udržitelného místního rozvoje v rámci globální sítě území s významnou geologickou hodnotou.“*

Sít evropských geoparků byla založena v červnu roku 2000 a to zástupci čtyř evropských území: Francií (Reserve Geologique de Haute-Provence), Řeckem (Natural History Museum of Lesvos Petrified Forest), Německem (Geopark Gerolstein/Vulkaneifel) a Španělskem (Maestrazgo Cultural Park). (Jones 2008, web European Geoparks Network 2016b) Zástupci se sešli z důvodu řešení otázky regionálního hospodářského rozvoje, a to skrze ochranu geologického dědictví a propagaci geoturismu. Smyslem vzniku Evropské sítě geoparků (dále jen EGN) byla *„výměna informací, expertiz a vymezení společných nástrojů.“* (web EGN, 2016b) Dalším významným krokem, o rok později, v dubnu 2001, (podle webu EGN, 2016b), byl podpis oficiální dohody o spolupráci mezi EGN a UNESCEM (oddělením věd o Zemi), čímž se EGN dostala pod záštitu organizace UNESCO. EGN má také své logo, svoji značku Evropský geopark, která je podle Doucek a kol. (2013) registrovaná ve všech zemích Evropské unie. *„Tato ochranná známka je přidělována geoparkům na základě splnění všech předepsaných a na místě kontrolovaných kritérií.“* (Doucek a kol. 2013:15)

Vývoj sítě geoparků pokračoval a jak dále uvádí Jones (2008) nebo web UNESCO (2016), tak se 17 stávajících evropských geoparků spojilo v roce 2004 s dalším 8 národními geoparky v Číně, aby vytvořili celosvětovou síť národních geoparků, opět pod záštitou UNESCO. Podle webu EGN (2016a) byla tedy v Paříži v únoru roku 2004 založena celosvětová síť geoparků, Global Geopark Network (dále jen GGN) a podle Doucek a kol. (2013:17), *„vznikla na základě Pekingské deklarace o ochraně geologického dědictví, jež byla přijata na První mezinárodní konferenci geoparků v Pekingu v roce 2004.“* Jak uvádí web EGN (2016a:GGN), jedná se o *„mezinárodní, nevládní, neziskovou a dobrovolnickou síť, která poskytuje program spolupráce mezi geoparky, spojuje vládní úřady, nevládní organizace, vědce a komunity všech zemí po celém světě v jedinečné celosvětové partnerství a funguje podle UNESCO směrnic.“*

EGN podepsala v říjnu 2005 oficiální deklaraci, Makedonskou deklaraci, podle které se stala oficiální pobočkou UNESCO – globální sítě geoparků v Evropě. (web EGN, 2016a) Což znamená, podle webu Geopark Český ráj (2016), že se automaticky evropský geopark stává i UNESCO geoparkem. Podle UNESCO (2016) je EGN doporučením pro tvorbu dalších podobných kontinentálních sítí geoparků po celém světě.

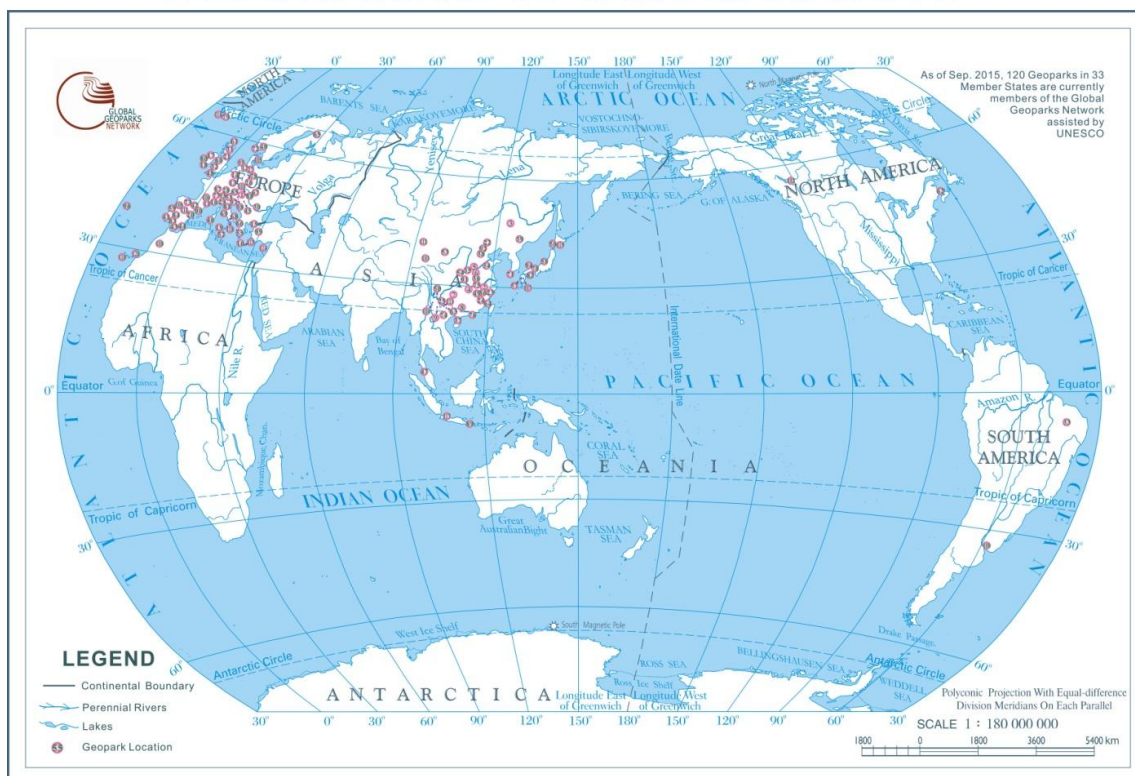
Aktuální počet evropských geoparků, jak zmiňuje web EGN (2016c), je 69 a to ve 23 zemích Evropy.

Obrázek 12: Síť evropských geoparků, Zdroj: European Geoparks Network (2016c)

Načej počet světových geoparků, k září 2015, podle webu GGN (2016), dosahuje počtu 120 ve 33 zemích světa. Definitivním vítězem v kvantitě geoparků je Čína, která se může chlubit členstvím svých 33 geoparků v GGN (web GGN, 2016).

Distribution of GGN Members

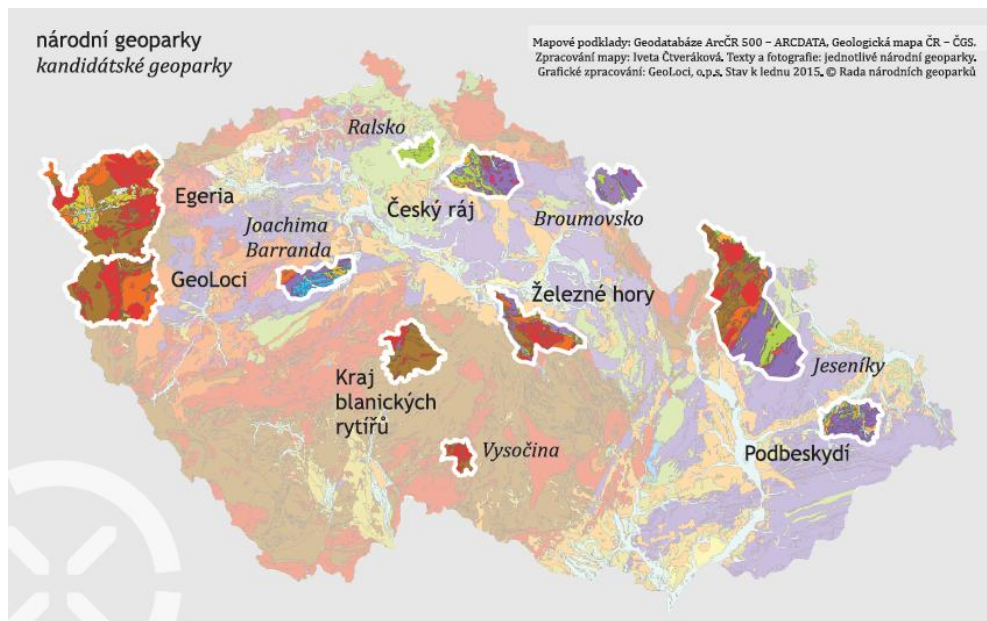
审图号: GS (2008) 1895 号

2012年5月

Obrázek 13: Celosvětová síť geoparků, Zdroj: Global Geoparks Network (2016)

V České republice funguje síť národních geoparků ČR, která, podle Doucek a kol. (2013) vznikla v roce 2007. Tak jako v EGN nebo v GGN, si podle webu Národních Geoparků (2016), (dále jen NG), mohou jednotlivé geoparky vyměňovat zkušenosti, nebo například pořádat konference. Hlavním koordinačním orgánem této sítě je podle webu NG (2016) Rada národních geoparků ČR, která mimo jiné „rozhoduje o zařazení kandidátského území do sítě národních geoparků.“ (web NG 2016). Jak píše Zelenka a kol. (2014), jakmile je přijata žádost Radou národních geoparků, má území maximálně pět let, tzv. kandidátské období, ve kterém musí srovnat svoji úroveň s úrovní národního geoparku. Pokud se tak stane, získává certifikát Národního geoparku, který je ale platný pouze na čtyři roky, poté je nutné certifikát revalidovat (Zelenka a kol., 2014).

Podle webu NG (2016) funguje v ČR už šest národních geoparků, viz obr. 13; dalších pět území jako například Geopark Ralsko, Broumovsko, nebo Vysočina, jsou kandidáti na NG a Krkonoše mají zájem o kandidaturu.

Obrázek 14: Národní a kandidátské geoparky na území ČR, Zdroj: Mapové podklady: Geodatabáze ArcČR 500 - ARCDATA, Geologická mapa ČR - ČGS.; Zpracování mapy: Iveta Čtveráková; Texty a fotografie: jednotlivé národní geoparky; Grafické zpracování: GeoLocí, o.p.s. Stav k lednu 2015. © Rada národních geoparků

Geopark Český Ráj o.p.s. (2016) uvádí, že je právě geopark Český ráj od října 2005 zatím jediným geoparkem v ČR, který je členem EGN a tím pádem spadá pod patronaci UNESCO.

Pojetí geoparku je několik. Podle webu EGN (2016), je to „*území, s význačným geologickým dědictvím. Území, rozvíjející geoturismu ve spolupráci s místním obyvatelstvem. Experimentální území uprostřed tematické sítě.*“ Web GGN (2016) zase zmiňuje, že geopark vyznačuje vzděláním a popularizací vědy, geo-vědou, kulturou a komunikací.

UNESCO (2016) definuje světový geopark jako jednotné geografické území, kde je vedena krajina, s mezinárodním geologickým významem, holistickým řízením ochrany, vzdělání a udržitelným rozvojem. Dále se zde uvádí, že UNESCO Global Geoparks (dále jen GG) používají geologické dědictví ke zvýšení uvědomění a pochopení klíčových otázek, jako například zmírnění efektů změny klimatu nebo snížení rizika přírodních katastrof, kterým čelí lidské pokolení. Tím, že pomáhá UNESCO GG zvýšit povědomí o významu geologického dědictví určité lokality, přispívá k tomu, aby si místní obyvatelé více vážili svého kraje a více se s ním identifikovali.

GGN (2016) uvádí, že se nejedná výhradně o geologii, ale smysl geoparků je poznávat, rozvíjet a oslavovat spojení právě mezi geologickým dědictvím a všemi dalšími aspekty územního dědictví, jako je přírodní, kulturní nebo nehmatatelné.

Další pojetí, podle Zelenky, Páskové (2012:180-181), zní takto: Geopark je „území, které reprezentuje geologické dědictví dané lokality či daného regionu na místní, regionální, národní, evropské či jiné kontinentální a globální úrovni, například skalní města, krasová území, archeologická, paleontologická naleziště, vulkanické jevy, staré doly, hutě, atd. Disponuje strategií udržitelného rozvoje. Geopark má jasně definované hranice a zahrnuje dostatečně velkou a osídlenou oblast, která umožňuje prosazovat udržitelný rozvoj a naplňovat poslání geoparků“.

Podle Šmídové a kol. (2014:89) jsou hlavními atraktivitami geoparků „tzv. geotopy, tedy geologicky významné a turisticky přitažlivé lokality zahrnující jevy, které poskytují informace o vývoji Země nebo dávného života.“ Mezi které patří například krasová území, vulkanické jevy atd., jak popisují Zelenka a Pásková (2012) výše.

Poměrně důležitým faktem, podle Šmídová a kol. (2014:83), je, že geopark „nepředstavuje žádnou zákonem vymezenou kategorií chráněného území, je tzv. iniciativou zespodu („bottom up“), vyvolanou a koordinovanou místními aktéry.“ Čímž se liší od národních parků a státem chráněných krajinných oblastí. Přístup „bottom up“, neboli iniciativu zespodu, objasňuje také UNESO (2016), za místní aktéry považuje vlastníky pozemků, poskytovatele v oblasti cestovního ruchu, domorodce nebo místní organizace.

Hlavní aktivitou geoparků je geoturismus, který je podle UNESCO (2016) novým zdrojem příjmů pro místní obyvatelstvo. Avšak jak píše Carvalho a Rodriguez (2010:22), nejedná se pouze o organizování cestovního ruchu v geoparcích, ale zahrnuje také geologické dědictví, další dědictví, vzdělání, interpretaci, turistickou infrastrukturu, geologickou ochranu a místní vývoj.

3.2.1. Geoturismus

Podle Dowlinga (2013:59) je geoturismus nová forma cestovního ruchu a definuje ho jako „cestovní ruch, který se zaměřuje na geologii určité oblasti a krajiny, jako východisko pro podporu udržitelného rozvoje cestovního ruchu.“ Jak ale tvrdí Doucek a kol. (2013), geoturismus byl v podstatě praktikován již od počátku vzniku cestovního ruchu, avšak rozvíjet se začal až v konci 20. a začátkem 21. století.

Podle National Geographic (2016) je geoturismus vymezen jako „cestovní ruch, který udržuje nebo zvyšuje osobitý geografický charakter místa, jeho životní prostředí, dědictví, estetiku, kulturu a blahobyt svých obyvatel.“

Dále je podle National Geographic (2016) geoturismus:

- Ekologicky zodpovědný = zavázán k ochraně přírodních zdrojů a zachování biologické rozmanitosti
- Kulturně zodpovědný = zavázán respektovat místní cítění a zakládá si na místním dědictví
- Synergický = propojuje všechny prvky geografického charakteru, aby vytvořil zážitek z cestování, který je silnější než součet jeho částí a přitažlivý pro návštěvníky s různými zájmy

Mezi jeho aspekty, jak uvádí Doucek a kol. (2013) patří právě naplňování udržitelného cestovního ruchu, myšlenka dědictví Země a podpora regionu a regionálního rozvoje.

Geoturismus umožňuje návštěvníkům, podle Farsani, Coelho, Costa a Carvalho (2012:22), cestovat na místa, ze kterých si přivezou nové zkušenosti, poznatky a zážitky o dědictví Země, tzn. o přírodních zdrojích, kulturní identitě, komunitách a hlavně způsobech, jak je zachovat. To vše je podle nich teprve v počátcích, avšak rychle se rozvíjí.

To, co je pro vývoj geoturismu nezbytné, jak zdůrazňuje Dowling (2013:64), je pochopení charakteru oblasti nebo určitého území. Abychom toho dosáhli, je nutné chápat, že geoturismus je založený na myšlence, kdy je prostředí utvořeno z abiotických, biotických a kulturních částí, tzv ABC přístup. Přičemž abiotická část je zde myšlena neživá složka (geologie, klima), biotická část složka živá (fauna, flora) a kulturní, neboli lidská složka v minulosti a přítomnosti. Jak dále vysvětluje, k úplnému pochopení prostředí je zapotřebí vědět o neživých prvcích geologie a klimatu nejdříve, abychom určili prvky živé, jako jsou zvířata, které na daném území žijí, nebo rostliny, které tam rostou. Z těchto dvou složek se podle něj určí krajina kulturní, jak v ní lidé žili dříve a jak tam žijí dnes. Dobrým příkladem je degustace vína v autentickém prostředí, s výkladem o geologickém podloží, které ovlivňuje chuť vína, jak píše Šmídová a kol. (2014).

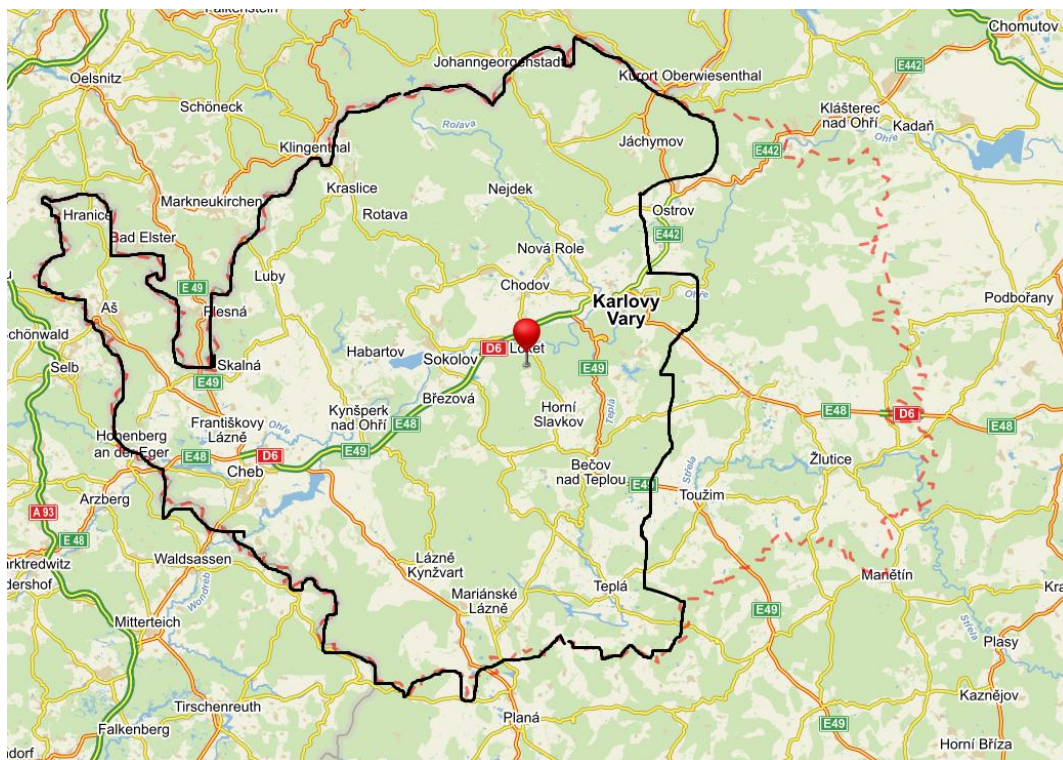
Mezi principy geoturismu, podle National Geographic (2016), patří: integrita místa, mezinárodní kodex, zapojení komunity, prospěch komunitě, spokojenost návštěvníků,

ochrana a posílení přitažlivosti destinace, plánování, využívání půdy, rozmanitost trhu, interaktivní výklad, tržní selektivita a zhodnocení.

4. Případová studie Národního geoparku Egeria

4.1. Charakteristika území

NG Egeria se nachází v západních Čechách, v západní části Karlovarského kraje, na území bývalých okresů Cheb, Sokolov a Karlovy Vary. Rozloha geoparku činí 2 462 km² (Loskot, 2010). Geopark se rozprostírá na většině území Karlovarského kraje, až na Doupovské hory a oblasti v okolí měst Žlutice a Toužim (AOPK ČR, 2016). Název samotného Geoparku Egeria je odvozený od řeky Ohře, která tímto územím protéká. Německy je totiž Ohře nazvaná Eger.

Obrázek 15: Hranice geoparku Egeria v Karlovarském kraji, Zdroj: vlastní zpracování s pomocí Mapy.cz a Malování

Poloha a rozloha je znázorněna na obrázku č. 15, kdy černě je vyznačena hranice Geoparku Egeria a červeně čárkovaně hranice Karlovarského kraje.

Jak informuje Agentura ochrany přírody a krajiny ČR (2016), nebo portál Kudyznudy.cz (2016), jedná se o druhý národní český geopark. Myšlenka, založit na tomto území geopark, a to dokonce příhraniční, vznikla v roce 2001, po konferenci Evropské sítě

geoparků v roce 2000 (Loskot, 2010). Cílem bylo propagovat veřejnosti i méně známé památky, než jsou dominantní památky západních Čech a Bavorska a taktéž propagovat společnou příhraniční spolupráci (Janottová, 2015).

V roce 2002 byl hotov projektový záměr, mezi lety 2003 – 2004 byla provedena Studie proveditelnosti, kdy bylo vytyčeno 41 nosných lokalit Geoparku, rozdělených do šesti témat (Loskot, 2015). Jak se na svých stránkách zmiňuje Geopark GeoLoco o.p.s. (2016), *„Dne 25. června 2003 bylo v Karlových Varech slavnostně podepsáno Společné prohlášení o podpoře Česko-Bavorského Geoparku hejtmany Karlovarského a Plzeňského kraje a zemskými rady čtyř bavorských okresů Neustadt, Tirschenreuth, Wunsiedel a Bayreuth.“*

Dalším krokem k vytvoření bylo podání žádosti na projekty do Společného regionálního operačního programu (SROP) v roce 2005, prvním projektem byl projekt Informačních tabulí a letáků (Loskot, 2010). O rok později, jak dále uvádí, došlo k vytvoření managementu Geoparku Egeria a od roku 2008 – 2010 se připravovaly projekty a následovala nominace do Sítě Národních geoparků, kdy certifikát národního geoparku byl udělen Geoparku Egeria dne 4. června 2010.

Krajina dnešního NG Egeria lákala už řadu let, ještě před zřízením samotného Geoparku Egeria, velkou masu návštěvníků, a to především díky lázeňskému trojúhelníku Karlovy Vary – Mariánské Lázně – Františkovi lázně a léčivým účinkům termálních vod. Jak uvádí NG Egeria na svém webu (2016a), *„Ačkoliv nejmohutnější geologické projevy v ní ustaly před pěti miliony let, přetrvávající tektonika, vulkanismus, vysoký tepelný tok, vývěry termálních vod i seismická aktivita nadále lákají pozornost laiků i specialistů.“* Jedná se totiž o nejaktivnější oblast Českého masívu (web NG Egeria, 2016a). Území Karlovarského kraje, tedy velká část Česko – Bavorského geoparku, je velmi rozmanité, co se týče hornin, nerostných surovin, drahých kovů a rud (web NG Egeria, 2016b). Jak se dále uvádí na stránkách, *„Mnoho míst je chráněno jako přírodní a technické památky, největší plošnou jednotkou je Chráněná krajinná oblast Slavkovský les.“*

Místní krajina zaujala spoustu osobností. Jedna z nejvýznamnějších osobností je Johann Wolfgang Goethe. Jak píše Oldřich Fejtar (2011) ve svém článku Lázeňský host, geolog a výletník v časopise Živa, navštívil J. W. Goethe severozápadní Čechy během 38 let celkem sedmnáctkrát, přičemž byla města Karlovy Vary a Cheb jeho nejoblíbenější lokality. Byl to milovník geologie, které se v Čechách věnoval. Jak je dále v článku uvedeno, během

svých návštěv studoval odbornou literaturu o daném území, zanechal po sobě spoustu kreseb a hlavně vzorků hornin, které rozesílal i do evropských muzeí. Jedním z hlavních témat jeho bádání byly sopky, o čemž je možné dočíst se ve zmiňovaném článku. V okolí Františkových Lázní ho zaujala sopka Komorní hůrka, kterou navštívil, jak píše Oldřich Fejtar (2011), celkem jedenáctkrát a sepsal o ní tři odborná pojednání.

Obrázek 16: Pomník J. W. Goethe v Aši, Zdroj: NG Egeria, 2016g

Jak je již zmíněno výše, bylo vytyčeno 41 nosných lokalit, rozdělených do šesti témat, do tzv. 6 pilířů geoparku. Mezi ně se podle webu NG Egeria (2016) řadí:

- Geologické a geomorfologické zajímavosti
- Třetihorní vulkanismus
- Minerální zřídla a lázeňství
- Hornická historie
- Hnědé uhlí
- Mineralogické lokality a paleontologické nálezy

Mezi geologické a geomorfologické lokality patří například Svatošské skály, které se nachází mezi městem Loket a Doubím, nad levým břehem řeky Ohře. Ke skalám se váže také pověst, což zvyšuje atraktivitu místa.

Obrázek 17: Svatošské skály, Zdroj: autorka, 2014

Obrázek 18: Svatošské skály, Zdroj: autorka, 2014

Jako jedna z nejznámějších lokalit třetihorního vulkanismu je sopka a Národní přírodní památka Komorní hůrka, která se nachází u Františkových lázní. Nejznámější z toho důvodu, že se jedná o jednu ze dvou nejmladších sopek v České republice.

Obrázek 19: Komorní hůrka, Zdroj: NG Egeria, 2016c

Obrázek 20: Odkrytý profil sopečnými uloženinami, Zdroj: NG Egeria, 2016c

Třetímu pilíři, minerální zřídla a lázeňství, dominuje město Karlovy Vary se svými termálními prameny.

Obrázek 21: Termální pramen na kolonádě, Zdroj: autorka, 2014

Obrázek 22: Vřídlo, ještě v tehdejší vřidelní budově, Zdroj: autorka, 2016

Do lokalit hornické historie patří bez pochyby Blatenský vrch, společně s blatenským vodním příkopem, který sloužil pro transport cínu.

Obrázek 23: Blatenský vrch, Zdroj: autorka, 2011

Obrázek 24: Blatenský vodní příkop, Zdroj: NG Egeria, 2016d

Oblast ložisek a těžby hnědého uhlí je Sokolovská pánev, kde se nachází i velmi známý lom Družba, ze kterého zpracovává uhlí závod Vřesová.

Obrázek 25: Lom Družba, Zdroj: NG Egeria, 2016e

Obrázek 26: Lom Družba, Zdroj: NG Egeria, 2016e

A v neposlední řadě, do lokalit mineralogických a paleontologických nalezišť patří například město Krásno, se svojí hornickou a cínovou minulostí.

Obrázek 27: Hornické muzeum v Krásně, Zdroj: NG Egeria, 2016f

4.2. Průběh a výsledky šetření

4.2.1. Průběh šetření

Praktická část bakalářské práce byla provedena na základě kvantitativního výzkumu, a to analýzou sekundárních dat dostupných v tramských archivech, kronice historika západních Čech Ladislava Nykla a „cancácích“ trampa Azbesta. Kvalitativní výzkum byl proveden formou korespondence s trampem Kečupem a formou rozhovorů s trampy ze západních Čech. (viz zdroje informátoři)

Další část praktické části je vlastní fotodokumentace současných tramských kempů a lokalizace míst pomocí serveru Mapy.cz, kde se tramské osady a jejich kempy nacházely dříve.

Vzhledem k tématu bakalářské práce bylo zapotřebí se zkontaktovat s trampy v Karlovarském kraji. Tím, že většina tramských osad neprovozuje webové stránky a ani v tramských archivech a ani v kronice Ladislava Nykla nejsou uvedeny kontakty a není uvedeno, zda tramská osada (dále jen T.O.) funguje dodnes, je poměrně těžké získat nějaké informace. Jediná osada, která webové stránky provozuje je T.O. Údolí racků, ze které se nabídl ke spolupráci tramp Matokann, který poskytl kontakty na další trampy. Po neustálém hledání na internetu byl stěžejní kontakt na trampa samotáře - Azbesta, který byl ochoten spolupracovat a místa současných kempů autorce ukázat. V kempu T.O. Modrá Kotva došlo k náhodnému setkání s jejich členy.

Další a významné bylo setkání s manželou, trampy a muzikanty z osady Věční poutníci a tramské kapely Bubáci z Habartova. Manželé vlastní na 18 kronik T.O. Věční poutníci, pořádají dodnes různá tramská setkání, hudební akce a přes čtyřicet let aktivně trampují.

4.2.2. Výsledky šetření

4.2.2.1. Analýza poválečného vývoje trampingu

Analýza poválečného vývoje byla provedena metodou kvalitativního a kvantitativního výzkumu (viz kap. 2). Byl kontaktován historik a publicista Ladislav Nykl neboli Frank, který autorce zaslal dostupné zdroje o trampingu v západních Čechách. Mezi další informátory se řadí Kečup, Azbest, Matokann, Bublina, Fenek a členové T.O. Modrá Kotva. S Kečupem bylo navázáno písemné spojení, přičemž s ostatními trampy došlo buď k telefonnímu spojení, nebo k osobnímu setkání. Dotazováni byli trampové na výzkumné otázky (viz kap. 2) a o trampingu v západních Čechách vyprávěli.

Ladislav Nykl neboli Frank, ne jenom, že pomáhal zakládat několik tramských osad, ale psal internetový časopis Stopař.cz a jeho články o historii trampingu a Karlovarska, zejména Chodova, kde žil, byly několikrát publikovány jak v Čechách, tak také v zahraničí.

Za druhé světové války trampung v západních Čechách neexistoval (Nykl 2016). To podle něj zapříčinila nepřítomnost českého obyvatelstva. České obyvatelstvo, jak dále uvádí, bylo totiž odsunuto do vnitrozemí, po připojení pohraničí, tzv. Sudet, k Německu a místo nich byla oblast obydlena Němci. Po odsunu Němců, po skončení 2. světové války, bylo pohraničí prakticky vylištěné, jak následně dokládá, „*V Karlových Varech bylo ke konci války zhruba na 60 Čechů, kteří zde byli zaměstnáni jako číšníci, pekaři, údržbáři apod. To bylo samozřejmě ve strašném protikladu k německému obyvatelstvu a německým raněným vojákům, kterých bylo jen ve městě 8. května 1945 až na 85 000.*“ (Tramská osada Západu 2016:9). Vlna přílivu většiny českého obyvatelstva, jak Nykl (2016) tvrdí, byla až počátkem 50. let, osidlována byla oblast i Poláky, Rumuny, Maďary, Slováky a Romy. Češi, podle něj, přijížděli do pohraničí kvůli práci, buď do Jáchymova (kvalifikovaní pracovníci uranových dolů), později Karlových Varů (porcelánky) a na Sokolovsko (doly hnědého uhlí). Mnozí z nich pocházeli z Prahy a okolí, tudíž i lidé, odchovaní trampungem, naskýтали se jim nové možnosti, stěhovali se do prázdných domů, bytů, měli i lepší platy (díky pohraničním příplatkům), (Nykl 2016). Svým dětem tedy předávali zkušenosti s trampungem a právě tato další generace je považována za znovu zakladatele trampingu v západních Čechách, jak píše Nykl, „*Takže se dá říci, že se v 60. letech v Západních Čechách znovu narodil trampung!*“ (Tramská osada Západu 2016:9).

Je třeba zmínit, že tramping byl na Karlovarsku již za první republiky. Jak uvádí Bob Hurikán (1990), jedná se o tramskou osadu (dále jen T.O.) Kamarád, která měla vzniknout v roce 1933 a nacházela se u Karlových Varů. Další osada je zmiňována T.O. Růžové údolí, založena v roce 1934 a jak píše Nykl (2016), podle znalce Tonyho z Chodova, měla kemp v okolí Růžového vrchu nad Hlavním nádražím v Karlových Varech. V tramských archivech K.F.T.P., zejména Jiřího Jedličky (2016) se udává ještě T.O. Liška, založena v roce 1940 na území Slavkovského lesa. Avšak jak už bylo zmíněno, rozmach českého trampingu v této oblasti spadá do let 60.

I přes řídké osídlení pohraničí zde vznikaly do 60. let osady. Plodný rok se zdá být 1946. Jak je uvedeno v tramských archivech (K.F.T.P., 2016), například osady:

Název	Rok založení	Oblast
T.O. Alcazar	1946	Děpoltovice
T.O.Z. Ascalona	1946	Kraslice
T.O. Barka	1946	Karlovarsko
T.O. Bílá Skála	1946	Karlovarsko
T.O. Bonanza	1950	Nová Ves, Sokolov
T.O.Z. Černé tornádo	1957	Sokolov
T.O. Drak	1946	Karlovarsko
T.O. Kamarád	1946	Karlovarsko
T.O. Kanada	1946	Cheb
T.O. Kerští bratři	1946	Karlovarsko/Plzeňsko
T.O. Modrá Kotva	1951	Sokolov; podle Nykla (2016) vznikla z osady Věrnost (1949)
T.O. Panhandle	1950	Karlovy Vary
T.O.Z. Pardi	1946	Horní Slavkov
T.O. Walkiki	1952	Nejdek

Tabulka 3: Osady vzniklé do 60. let, Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Některé osady lze těžko zařadit do časového období, jelikož se u nich neuvádí ani v archivech K.F.T.P. (2016), ani v kronice tramského hnutí L. Nykla (2016), rok založení. Avšak mezi nejstarší osady Karlovarského kraje považuje Nykl (2016) i:

- T.O. Savana – Březová
- T.O. Kožený prapor – Sokolov
- T.O. Skaláci – Sokolov

T.O. je zkratka tramské osady a některé mají i zkratku T.O.Z., což znamená tramská osada západu. Jak píše Nykl, „Podle dalších nepsaných zákonů na písmeno Z (Západ), má právo jen ten, kdo tu žije, nebo má svůj osadní camp v kraji (Karlovarském), okresech Karlovy Vary, Sokolov a Cheb.“ (Tramská osada Západu, 2016:10).

V 60. letech vznikl nespočet osad. To je samozřejmě spojené právě s tzv. renesancí trampingu, jak je zmíněno výše. S rokem založení se v archivech (2016) a v kronice Nykla (2016) uvádí na 27 osad (viz níže), skutečný počet byl ale několikrát vyšší.

Název	Rok založení	Oblast
T.O.Z. Colorado	1968	Chodov
T.O.Z. Condor	1969	Chodov
T.O.Z. Orion	1969	Chodov
T.O.Z. Zapadající slunce	1964/5	Chodov
T.O. Žlutý šíp	1963	Mariánské Lázně
T.O. Counové	1963	Sokolovsko
T.O. Černá hvězda	Před r. 1965	Sokolovsko
T.O.Z. Černý Orfeus	1963	Sokolovsko
T.O. Havrani	1961	Sokolovsko
T.O. Lovci mamutů	1963/5	Sokolovsko
T.O.Z. Poutník	1966	Sokolovsko
T.O. Sovák	1963	Sokolovsko
T.O. Yak	1966	Sokolovsko
T.O.Z. Zlatá Lilie	1964	Sokolovsko
T.O.Z. Red Indian	1968/9	Sokolovsko/Karlovarsko
T.O.Z. Toulavý pes	1968	Sokolovsko/Karlovarsko
T.O. Černá kočka	1969	Karlovarsko
T.O. Gemini	1964	Karlovarsko
T.O.Z. Mary Ann	1968	Karlovarsko
T.O.Z. Sojky	1968	Karlovarsko

T.O. Tennessee	1969	Karlovarsko
T.O. Condor	1969	Chebsko
T.O. Hladový tulák	1962	Chebsko
T.O. Homigo	1963	Chebsko
T.O. Lišky	1965	Chebsko
T.O. Modrá Kotva	1962	Chebsko/Plzeňsko
T.O. Savana	1964	Chebsko
T.O. Spolek bezprizorných	1964	Chebsko
T.O. Údolí racků	1962	Chebsko

Tabulka 4: Trampské osady vzniklé v 60. letech; Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Během let, kdy se stal tramping potencionálně nebezpečným, to je v 70. letech, jak je zmíněno v předchozích kapitolách, vzniklo také na spoustu osad.

Mezi takové osady, vzniklé v letech 70. se řadí:

Název	Rok založení	Oblast
T.O.Z. Blue River	1975	Karlovy Vary
T.O.Z. Černý mustang	1971	Kynšperk nad Ohří
T.O.Z. Fort Apache	1972	
T.O. Moon River	1970	Karlovy Vary
T.O.Z. Netopýři	1971	Karlovy Vary
T.O.Z. Osamělá sosna	1971	Karlovy Vary
T.O. Psanci	1971	Karlovy Vary
T.O.Z. Red River	1972	Sokolov
T.O.Z. Samotáři	1974	Karlovy Vary
T.O.Z. Sioux Oglala	1975	Karlovy Vary
T.O. Timur and Company	1975	Mariánské Lázně
T.O.Z. Toulavé boty	1973	Chodov
T.O. Věční poutníci	1976	Habartov
A další..		

Tabulka 5: Trampské osady vzniklé v 70. letech, Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Jak říká tramp Matokann (2016) z T.O. Údolí racků, snažili se jim policisté v této době trampování ztrpčovat a to, „*neustálou kontrolou občanských průkazů a potlachy se konaly tajně bez povolení. Infiltovali mezi nás agenty a vedli o nás evidenci.*“ O tajných agentech mezi trampy vypráví také Azbest (2016) za Sokolova, že když už o nich člověk věděl, že jsou to opravdu agenti, dala se z toho udělat sranda a schválně se mezi ně vypouštěli nepravé informace.

Trampové utíkali často do přírody od komunistického režimu, jak dokladuje i tramp Kečup (2016) z T.O. Oklahoma, „*Utíkalo se od komančů do přírody. Zkrátka v pátek na nádraží a teprve tam se většinou rozhodovalo, kam se pojedje. Tam jsme se potkávali a vlastně seznamovali s dalšími.*“ O policii v této době se vyjadřuje Matokann (2016), že do 89. tramping vůbec netrpěla. Jak píše Kečup (2016), „*Tak po roce 1980 nastalo uvolnění, ten teror na trampy trval vlastně 10 let, ano byly výjimky, záleželo vždy na cajtech, jaký byli, když to byl vůl, tak nám třeba i potlach zakázal.*“

V letech 80. podle archivu K.F.T.P. (2016) a kroniky Nykla (2016), vznikly osady následující:

Název	Rok založení	Oblast
T.O. 7. Kavalerie	1983	Sokolov
T.O.Z. Bílá Lilie	1982	Karlovy Vary
T.O. Doltonové	1984	Chodov
T.O.Z. Kameňáci	1984	Chodov
T.O. Luňáci	1980	Horní Slavkov
T.O. Medvědi	1980	Sokolovsko
T.O.Z. Old Scout	1985	Vřesová u Chodova
T.O.Z. Orlí dráp	1986	Sokolov
T.O. Pard	1980	Horní Slavkov
T.O. Prospektoři	1982	Sokolov
T.O. Pupínci	1989	Karlovy Vary
T.O. Ztracenci	1984	Sokolov
A další..		

Tabulka 6: Trampské osady vzniklé v 80. letech; Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Z vyprávění od Azbesta (2016) a jeho pěti „cancáků“, které se staly velmi přínosné pro tuto bakalářskou práci, je možné se dozvědět o dalších osadách, které se ani v trampských archivech nenacházejí. „Cancáků“ je dohromady pět, od roku 1984 do roku 1991. Najít se v nich dají informace o potlaších, hudebních akcích, tzv. Dostavníkách, o Portě, tzv. „zvadlech“ na výročí různých osad atp. To vše je doplněno dobovými fotografiemi. Dostupné jsou online na: <http://www.azbestus.cz/co-me-bavi/vandry-voda-atd/cancaky/>

Jedná se o T.O. Arabela, T.O. Bonako – Sokolovsko, T.O. Černá Labuť – KV/Sokolov, T.O. Desperado, T.O. Delaware, T.O. Černý mustang – Sokolovsko, T.O. Navaho, T.O. Sauři, T.O.Z Skalní medvěd – ze Sokolova, kemp Kamčatka; T.O.Z. Surja Namaskár (této osadě složil Azbest hymnu), T.O. Stetson, T.O.Z. Tichá zátoka – se stejnojmenným kempem, T.O. Úsvit – Rotava, T.O.Z. Velký medvěd – Sokolovsko a T.O. Yucatán z Chebu.

Jak sám říká Matokann (2016), „*osad vznikalo v České republice mraky.*“ Mezi další, o kterých nebyla doposud z uvedených zdrojů zmínka a doplnil je právě Matokann je např.: T.O. Aljaška – Březová, T.O. Toulavé boty byla podle něj osada, které vznikla jak v Karlových Varech, tak v Chebu. Dále T.O. Západní smečka, která sdružovala karlovarsko-sokolovsko-chebské osady. Také T.O. Hadí údolí – Sokolov – pouze ženská osada, T.O. Hvězdné údolí, T.O. Termiti – Cheb a nebo T.O. Farmáři z Kynšperka nad Ohří. Trampové se podle něj dělili i zájmově. Říká, „*Halda trampů byla horolezců, pak tam byla hromada lidí, kteří inklinovali ke koním a dělali koňské závody a potom lidi, kteří byli ovlivněni indiány.*“ Taci se sloučili v tzv. Spojené indiánské kmeny, mezi ně patřila T.O.Z. Fort Apache, T.O. Ztracenci, T.O. Zelení ozvěna a T.O. Bonako.

Fenek a Bublina (2016) se zmiňují také o dalších osadách, jako jsou T.O. Krtci ze Sokolova, T.O. Ahoj z Habartova, T.O. Krušnohorská legie z Karlových Varů, T.O. Toulavý bobří z Karlových Varů, T.O. Zálesáci z Horního Slavkova a T.O. Žabáci ze Sokolova.

Trampské kempy

Podle kroniky Ladislava Nykla (2016) jezdili karlovarští trampové (ale ne jenom oni) ponejvíc na Bečovsko, do Bečovského údolí. To potvrzuje i Fenek s Bublínou (2016). Do kempu Teplička jezdila osada Černé tornádo ze Sokolova, založena v roce 1957. Do

Vodné karlovarská osada Mary Ann, založena v roce 1968. Na Louku, taktéž v Běčovském údolí, karlovarská osada Sojky – 1968.

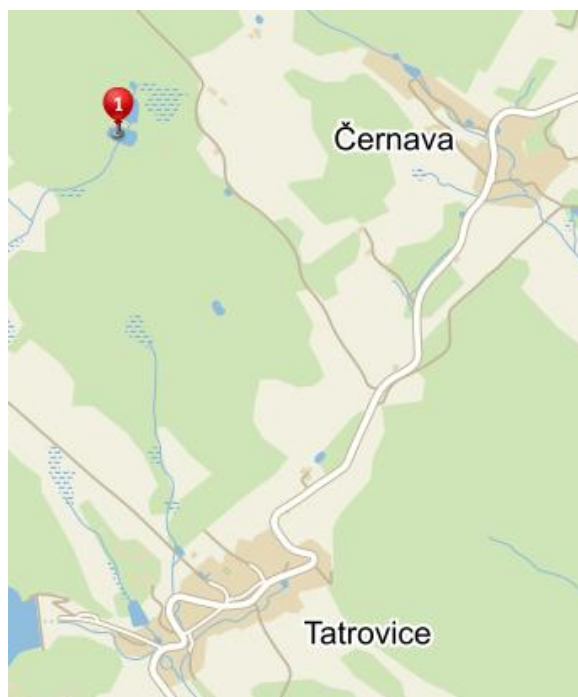

Obrázek 28: Běčovské údolí, Teplička, Vodná, Zdroj: Mapy.cz

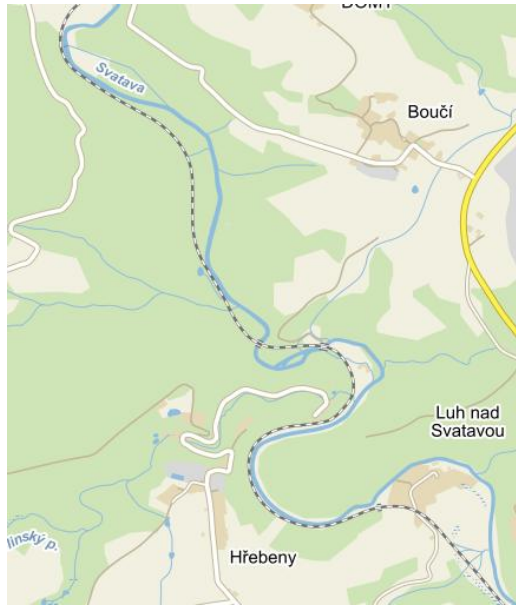
Obrázek 29: Běčovské údolí, Louka, Zdroj: Mapy.cz

Dalším významným trampským kempem, podle kroniky Nykla (2016), byla Arizona, nacházející se mezi Tatrovicemi a Černavou u malebného jezírka. Na Arizonu jezdila karlovarsko – sokolovská T.O.Z. Red Indian (1968/9). Část členů se odtrhli a založili si T.O.Z. Fort Hills (1971) a dále jezdili na Arizonu. Zde se také spojilo několik osad: T.O.Z. Fort Apache, T.O.Z. Netopýři, T.O.Z. Osamělá sosna s T.O.Z. Fort Hills a založili v roce 1972 Spojené Karlovarské osady (SKO), ke kterým se později připojila i T.O.Z. Blue River. Hlavním šerifem byl právě Ladislav Nykl neboli Frank. V roce 1977 se SKO rozpadly.

Obrázek 30: Kemp Arizona, Zdroj: Mapy.cz

Na Sokolovsku byla obývaná oblast trampy na Hřebenech, směr Kraslice. T.O. Tichá zátoka tu měla svůj stejnojmenný kemp. O pár stovek metrů dál má kemp a potlachovistě T.O. Modrá Kotva ze Sokolova. Na kemp Večernice, mezi Tichou Zátokou a kempem Modré kotvy, jezdili i trampové z T.O. Věční poutníci. Ti jezdili, jak říká Bublina (2016), 15 až 20 let i na kemp Pod Smetřákem, severně od Modré Kotvy.

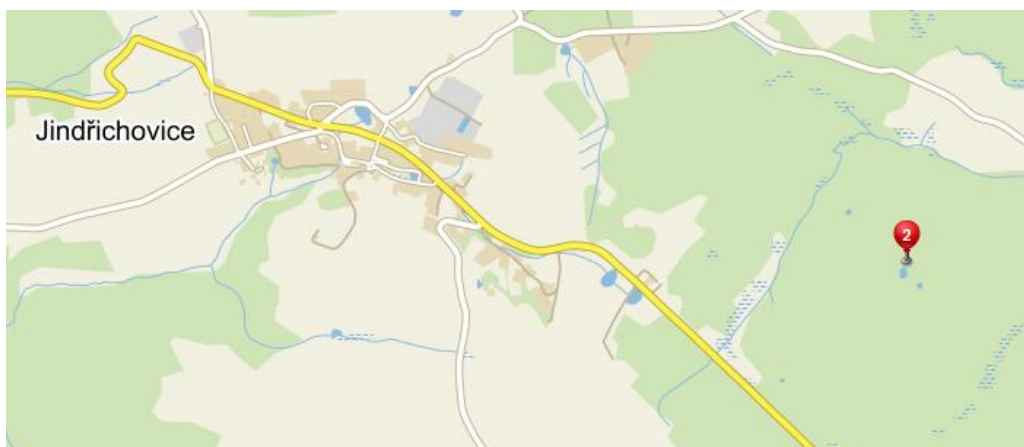
Obrázek 31: Hřebeňy, kempy podél řeky Svatavy, Zdroj: Mapy.cz

Další takovou oblíbenou oblastí bylo Libavské údolí u Kynšperka nad Ohří. Tam jezdila osada Doltonové z Chodova. Později se k nim přidal i nově založený T.O.Z. Old Scout Frankem z Chodova. Kemp zde měla i osada Prospektoři ze Sokolova.

Obrázek 32: Libavské údolí, Zdroj: Mapy.cz

Významný byl i opuštěný lom u Jindřichovic, směrem na Kraslice, nazývaný Skalní Démon. Stal se domovem mnoha osad, a jak píše Frank, „*Skalní Démon byl prostě středem dění Sokolovského, Karlovarského i Chebského trampingu.*“ (Trampská osada Západu, 2016:9) Osady, které sem jezdily, byly: T.O. Fort Alaska z Kraslic, T.O. Guadalcanal z Kraslic, T.O.Z. Poutník ze Sokolova, další sokolovští T.O. Skaláci, T.O.Z. Sováci, T.O. Věční poutníci a T.O. Yakové.

Obrázek 33: Skalní Démon, Zdroj: Mapy.cz

Na severozápad od Jindřichovic leží obec Rotava a kousek od ní se nacházelo, trampy pojmenované Údolí Smrčin. Do Údolí Smrčin u Rotavy jezdily následující osady, které zde měly svůj kemp: T.O.Z. Černý mustang z Kynšperka nad Ohří, zprvu také T.O. Guadalcanal, T.O. Medvědí údolí z Kraslic a T.O. Hvězdné údolí.

Nad Vřesovou, u Chodovského potoka, kousek od vesnice Mezihorská, byl kemp nazývaný Paseka snů. Podle Franka (2016) tam začala jako první jezdit osada Moon River v roce 1970. Paseka snů se stala domovem i T.O.Z. Bílá Lilie, T.O. Modrý měsíc, T.O.Z. Sioux Oglala, T.O. Západní Ascalona, chvíli i T.O.Z. Zlatá Lilie a až později, po roce 1993, i T.O.Z. Old Scout.

Obrázek 34: Paseka snů, Zdroj: Mapy.cz

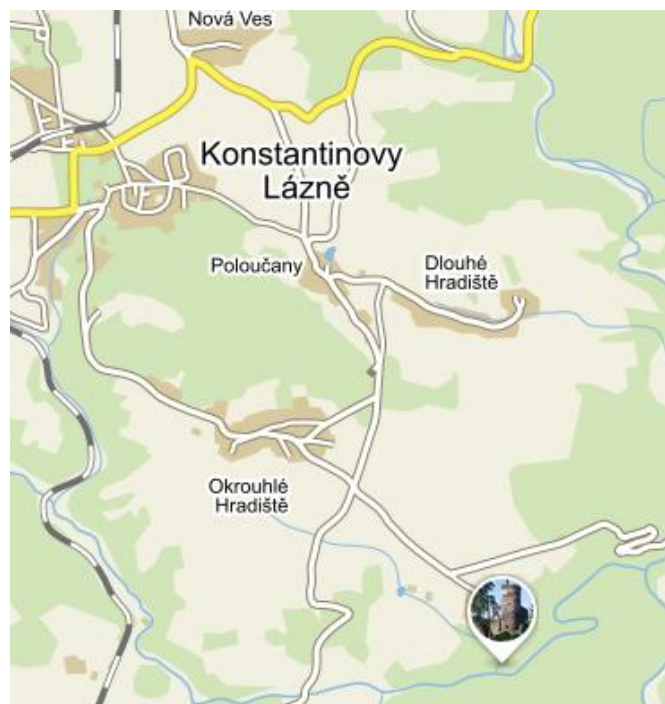
Nad Pasekou snů, nad Vřesovou, se nacházel trampský kemp Bílá Skála, kam jezdila T.O.Z. Toulavé boty z Chodova a také T.O.Z. Old Scout. Podle Franka byl kemp zničen a stal se z něj kamenolom.

Oblast Sokolovska je postižená těžbou hnědého uhlí. V 50. a 60. letech právě kvůli těžbě zmizelo několik vesnic, jak píše Frank (2013a) ve svém internetovém časopise Stopař, „byly zasypány rybníky, potoky, louky a vykáčeny lesy, zbořeny mlýny i vodní pily. Z paneláků se dnes můžeme dívat jen na holé bahnité pláně, na kterých nerostou keře ani tráva, protože úrodná půda skončila na dně hnědouhelných šachet v písku a škváře.“ Jednou z těchto obcí byla i Smolnice, severně od Božíčan. V jejím okolí měly kemp osady T.O.Z. Frogs Walley, T.O.Z. Orion, T.O.Z. Zapadající slunce, T.O.Z. Colorado a T.O.Z. Condor z Chodova. Ale ne na dlouho, jak dále v časopise popisuje Frank, „Začátkem šedesátých let vznikl na Kombinátu Vřesová nápad, aby se nepotřebné horniny vyvážené z vytěžených povrchových šachet smíchaly s vodou a těmito kaly byla zaplavena už neexistující vesnice Smolnice. Trampové museli začít ustupovat, protože černé kaly a smrduté bahno jím bylo v patách. Dodnes lemuje obrovská černá bažina silnici z Chodova na Vřesovou. Osady pomalu mizely, stejně jako příroda a lesy kolem nich. Po vesnici Smolnice zůstaly jen vzpomínky kamarádů, vybledlé fotky a písnička „Rosa na kolejích“.“

Obrázek 35: Místo, kde se nacházely dnes již zaplavené osady a obec Smolnice, Zdroj: Mapy.cz

Některé karlovarské, sokolovské nebo chebské osady jezdili s osadami plzeňskými, nebo si zakládaly kempy na území Plzeňského kraje. Tím příkladem je dívčí tramská osada Černé kočky z Karlových Varů, nebo T.O. Západní smečka, které jezdily do kempu pod Gutštejnem.

Obrázek 36: Kemp pod Gutštejnem, Zdroj: Mapy.cz

Sportovní soutěže

Sportovní akce a soutěže v západních Čechách neměly takovou tradici, jako například na Brdech (viz kap. 3.1.3.1.). To dokládá i Azbest (2016), který říká, že, „*Sportovní akce se tady moc nekonaly, to spíš v chatových oblastech na Brdech a v okolí Prahy.*“ Jak ale říká Bublina s Fenkem (2016), sportovní soutěže byly součástí potlachů, „*Na každém potlachu se hrál volejbal a vymýšlely sportovní soutěže, kolektivní hry, házení lasem, sekerou, ale my jsme dělali zábavní hry.*“ Mezi jednu takovou sportovní soutěž, kterou Bublina s Fenkem pořádali, se řadí tzv. Spartakiáda. Soutěžní disciplíny byly prý například skok do dálky o tyči nebo běh s plaveckými ploutvemi.

Na Arizoně, jak píše Frank (2016), „*Jezdili jsme dál na Arizonu, dělali potluchy, Zimní hrátky, koulování, lyžování a bruslení po jezírku. Když se nás sešlo víc, hrály se i hokejové turnaje.*“ (Trampská osada Západu, 2016:8)

Trampské akce

T.O. Věční poutníci jak vypráví Bublina (2016), pořádala dříve pravidelné akce dvakrát do roka a to Posezení v lese a na konci léta Rozloučení s létem. Další jejich akcí, kde se trampové potkávali, bylo Vánoční pečení buřtů, „*Zprvu jsme dělali vánoční ohně týden před Štědrým dnem a vždy jsme to hlásili náčelníkovi policie.*“ (Bublina, 2016) Říká, že se jich tam scházelo okolo čtyřiceti pozvaných. Společně s T.O.Z. Samotáři, T.O. Aljaška a T.O. Horalové si říkali SPOVALHO, jak dodává Fenek (2016), „*jezdili jsme spolu každý víkend, jenže všichni byli mladší než my, tak se to poženilo, povdalo a přestali jezdit.*“ Zábavných her vymysleli trampští manželé nespočet. Jak vyprávějí, mezi takové patří např.: Vítání prázdnin, Historická rekonstrukce VRSR, Walt Disney ji podvádí, Volbym Pravěk, Staré pověsti české, Nemocnice na kraji Smet'áku, Cowboyské akce, Dobyť jižního pólu nebo vědomostní akce Partyzánským chodníkům, která trvala z pátku na sobotu.

Z vyprávění Azbesta (2016) se v osadách pořádali například: soutěž boj na nože, šiškové závody, rychlost rozdělání ohně a další dovednostní soutěže. Ovlivněn divokým západem začal také soutěžit s lasem a pořádal tzv. Kanadu neboli závody s lasem.

O samostatnou kapitolu se zaslouží podle Matokanna (2016) čistě trampská brigáda, pořádána T.O. Věční poutníci v CHKO Slavkovském lese. Jak vypráví, *„pořádají ji už čtyřicet let vždy na konci května, začátkem června a sjíždí se tam trampové z celého okolí.“* O brigádě vyprávějí i Fenek s Bublínou (2016), že když ji pořádali první rok, sešlo se 22 lidí, v jednu dobu to byl „boom“, kdy se ji zúčastnilo 40 až 50 lidí a po revoluci to celkem ochablo. *„První naučnou stezku na Kladský jsme dělali my, stavěli jsme mosty, zábradlí, sbíjeli jsme díly na oplocenky, spalovali les proti škůdcům Tam se udělala spousta práce.“* (Bublina, 2016). Jenže potom se přišlo na to, že je jednodušší zadat takové práce firmě, protože s trampy musí stále někdo v lese být. Poslední měla být prý 25. brigáda. Rok se opravdu nekonala a po roce jak říká Bublina (2016), *„ a pak přišli kluci a chtěli, abychom dělali drobnosti, jako vyčištění lesa od odpadků, protože to firma neudělá.“* To sebou neslo samozřejmě pro trampy pozitiva, *„Kvůli tomu se na trampy v Slavkovském lese nahlíželo dobře, mohly tam být kempy, když se tábořilo, prošlo to.“* (Matokann, 2016).

Hudební akce

Velkou tradici, oproti sportovním soutěžím, má v západních Čechách trampská hudba a trampské kapely. Trampské kapely Karlovarského kraje se snažil zmapovat i Ladislav Nykl - Frank (2016) ve své kronice západočeského trampingu. Prakticky v každé osadě byl nějaký muzikant, jak říká i Matokann (2016), *„řada trampů se věnovala muzice, tramping se vlastně propagoval přes muziku.“* Spousta osad v tomto kraji si zakládaly také trampské kapely. K takovým se řadí trampové z osady:

- Fort Hills, zvaní Pekelníci
- Věční poutníci, zvaní Bubáci
- Hi- Ha- Ho společně s Wabi Daňkem založili kapelu Plížák
- z Fort Alaska muzikant Lád'a Kučera – Huberták z kapely Hop-Trop
- Toulavé boty + Orion + Zapadající slunce, zvaní GMČ

Další významné kapely podle Franka (2016):

- Trepka z Nejdku
- Roháči z Lokte
- Golden Buffalo z Lub u Chebu
- Plavci z Bochova
- Tennessee z Karlových Varů

- Pramen z Chodova
- Walchaři z Nové Role
- Vagóny z Kraslic
- Č.p.8 z Karlových Varů
- Švorc z Kraslic
- Ponny Express z Karlových Varů
- Dostavník z Nejdku
- Mlynáři a Rychtáři z Chebu
- Spektrum z Horního Slavkova – zprvu také tramská kapela

Jelikož byla hudba tolik populární, pořádaly se různé hudební soutěže, mezi něž patří předkola Porty, známý byl sokolovský Dostavník, jehož předkolo se podle Matokanna (2016) konalo v Citicích. V Habartově se konala tzv. Vánoční nadílka country, folk a tramských písniček, jak vzpomíná Bublina (2016), *„to se konalo začátkem prosince, sešlo se kolem deseti kapel, byl tam úžasný sál s úžasnou akustikou, jenže se to všechno začalo využívat komerčně.“* V Kraslicích to byl zase Malý festival na konci světa, v Rotavě Rotavské varhany, Babí léto v Chebu, Podzimní vítr v Aši, Loketský kotlík nebo Tulácká desítky v Kyselce.

Statisticky plnohodnotná data z období do roku 1989 je ale nemožné získat. Nikdy nebyl počet takových akcí zaznamenán. Autorka tedy vychází pouze z výpovědí vybraných trampů a kroniky Ladislava Nykla (2016).

4.2.2.2. Současná situace trampingu

Tramping, jak se shodli všichni dotazovaní trampové, upadá, trampové stárnou a poklesl rapidně počet tramských osad. *„Ty osady, který přežily, měly dřív 5-10 členů, dneska je to 2-3 a ostatní nejezdí.“* (Matokann, 2016). Nejdéle fungující je sokolovská osada Modrá Kotva, založená už v roce 1951. Osadní kemp mají stále na Hřebenech, kde byla geoparkem Egeria vytvořena naučná stezka Olověný Hartenberg, která je lemována informačními tabulemi. Jak se vyjadřují trampové s T.O. Modrá Kotva (2016), tak je příliv turistů, právě díky nové stezce ruší. Vede totiž i přes jejich kemp, kam díky ní zavítá spousta lidí. Scházejí se ponejvíc s osadami z Mostecká a Plzeňska.

Obrázek 37: Kemp T.O. Modrá Kotva s trampy, Zdroj: autorka, 2016

Obrázek 38: S trampem Azbestem, Zdroj: člen T.O. Modrá Kotva

Obrázek 39: Informační panel nové stezky na Hřebenech, Zdroj: autorka, 2016

Nedalekým kempem, kam podle Matokanna (2016) jezdí členové T.O. Ztracenci je Tichá zátoka. Na Tichou zátoku dříve jezdili členové T.O. Tichá zátoka, která již nefunguje.

Obrázek 40: Kemp Tichá zátoka, Hřebeny, Zdroj: autorka, 2016

Do kempu Večernice, kam dříve jezdili i trampové z T.O. Věční poutníci, podle Azbesta (2016) a členů T.O. Modrá Kotva (2016), jezdí už jen nějakí skauti. Jak říká Azbest (2016), „*Večernice není úplně osada, spíš místo na shledávání.*“ To je ostatně patrné už jen z pořádku, který je tam udržován“. O stromy stojí opřené pytle s odpadky, které se válejí i po celém kempu.

Obrázek 41: Kemp Večernice, Zdroj: autorka, 2016

Do kempu pod Smetřákem, nacházejícím se také na Hřebenech a jak je již výše zmíněno, jezdili tam Poutníci 15 až 20 let, dnes podle Fenka (2016) jezdí trampští samotáři a jednotlivci. Pro ně, jak říká Bublina (2016), „*je tam špatný přístup.*“

Kousek od zříceniny hradu Hartenberg stojí dům s názvem Poslední šance. Podle Azbesta (2016) to není osada, ale jak říká Matokann (2016), „*odehrávají se tam tradiční Silvestry a setkávají se tam sokolovské osady.*“ Bublina (2016) říká, že je to trampská chalupa, kde jeden rok pořádali i Vánoční oheň.

Obrázek 42: Poslední šance, Zdroj: autorka, 2016

Na dříve velmi známý kemp Arizona v dnešní době žádná tramská osada nejezdí. To potvrdili jak členové T.O. Modrá Kotva (2016), tak i Fenek s Bublínou (2016). Podle nich, tam jezdí jen jednotlivci, dokonce se tam prý usídlili nějakí bezdomovci.

Obrázek 43: Kemp Arizona, Zdroj: autorka, 2016

Obrázek 44: Totem na kempu Arizona, Zdroj: autorka, 2016

Obrázek 45: Pohled na kemp Arizona a malebné jezírko, Zdroj: autorka, 2016

Kemp Skalní Démon v současné době opět funguje. Opět, protože jak píše Frank (2013b) ve svém internetovém časopise Stopař, „Mnohokrát se úřady snažili tento camp zničit, nebo alespoň zakázat, ale bez výsledku. Až přišel převrat a to co nedokázali komunističtí mocipáni po desítky let, dokázal za dva roky nový majitel, lačníci po penězích. Žádní slavní Ochránci přírody se neozvali a trampové, protože nemají nad sebou žádnou organizaci, neměli ani u nikoho zastání. Marně psali a volali na všechny strany, že se otevřením málo výnosného kamenolomu nenapravitelně zničí krásný kus přírody, ale nikdo je neposlouchal. Tak kamarádi z T.O.Yak a T.O.Z. Poutník ze Sokolova, svolali 30. 10. 1993 na camp Skalní Démon **Trampskou rozlučku** a sešlo se nás tam v prvním podzimním mrazíku asi 80 kamarádů.“ Trampové, kteří na tento kemp jezdí, si říkají Kamarádi z Démona. Jedná se o zbytky čtyř až pěti osad, jak říká Fenek (2016) a trampských tuláků. Mezi takové osady patří T.O. Sovák, T.O. Věční poutníci, T.O. Yak a T.O. Tichá zátoka. Území kempu patří obce Jindřichovice a Kamarádi z Démona si ho pronajímají.

Obrázek 46: Vchod do kempu Skalní Démon, Zdroj: autorka, 2016

Obrázek 47: Vzkaz pro návštěvníky kempu, Zdroj: autorka, 2016

Obrázek 48: Ohniště s nápisem Skalní Démon v pozadí, Zdroj: autorka, 2016

Další fungující osady jsou T.O. Údolí racků, T.O. Smrčina a Klášterecká T.O. Saffrová hlava. Společně, jak vypráví Matokann (2016), mají srub v Podlesí i Dolního Žandova na

Chebsku. Chodovská T.O. Smrčina, která vznikla v roce 1994, se usídlila na Pasece snů. Tento kemp společně s Lesy ČR, opravila a starají se o něj.

Obrázek 49: Kemp Paseka snů, Zdroj: autorka, 2016

Obrázek 50: Informační cedule, Zdroj: autorka, 2016

Po cestě směrem na Tatrovice a Mezihorskou, jak už bylo zmíněno, se dříve nacházela obec Smolnice a kempy několika osad. Oblast byla zaplavena bahnem a zničena těžbou. Situace je dodnes stejná, jak je vidět na obrázku č. 51.

Obrázek 51: Pohled na povrchový důl a zaplavenou oblast, Zdroj: autorka, 2016

O dalších fungujících osadách informuje Fenek s Bublinou (2016), a jsou to:

- T.O. Savana z Březový
- T.O. Arabela z Chebu
- T.O. Zálesáci z Horního Slavkova
- T.O. Kanada z Chebu, založena už v roce 1946
- T.O. Toulaví bobři z Karlových Varů
- T.O. Černý Orfeus ze Sokolova, založena v roce 1963

Azbest (2016) vzpomíná ještě na T.O. Skalní medvěd, která se scházela v kempu nazývajícím se Kamčatka, dále také na T.O. Modrá Kotva z Chebu/Plzně, která má kemp pod Bubnem na Plzeňsku a je stále aktivní. Matokann zmiňuje také T.O. Toulavý pes, která je dodnes také aktivní. Z T.O. Manoa jsou čtyři bývalí členové v T.O. Údolí racků.

Lidmi z Březové a okolí je využíván kemp Kamčatka, bývalé T.O.Z. Skalní medvědi. Jak to tam dnes vypadá, o tom píše Azbest (2016), „Ohniště je evidentně často používané, ale to sezení moc udržované není. Srub údržbu nepotřebuje, je postaven z prachů, které vydrží

hodně a střecha je evidentně udělaná dobře, protože taky drží. Tlachoviště je zarostlé a zpustlé, dávno se rozpadlo krásné šerifské křeslo a pryč je i obrovský kůl do kterého se házely nože, tomahavky, atd. Za osadu už asi nikdo nejezdí. Bývalý šerif Čára farmaří někde na Šumavě, jeho nástupce Knedlík taky někam zmizel. Lovce, Čmeláka, Ufouna, Řezňu, Netopýra občas potkávám, ale jen v civilu. Otesánek (holka) je v Praze, moje bývalá manželka Trand'a je s Pavoukem v Německu a na další si už asi nevzpomenu.“

Obrázek 52: Ohniště na kempu Kamčatka, Zdroj: Azbest

Obrázek 53: Srub na kempu Kamčatka, Zdroj: Azbest

Sportovní soutěže

„Trampský sportovní akce bych řekla, že to skončilo, už se to moc nedrží, soutěže se drží, ale jiné.“ (Bublina, 2016). Přeci jenom se nějaké pořádají. Matokann (2016) vzpomíná na sportovní akci v obci Milíkov, která se podle něj koná poslední víkend v srpnu, jedná se o turnaj ve volejbale, kdy hrají trampové proti hasičům, večer je posezení s muzikou a přespává se na hřišti. Na Gutštejnu, kam jezdí i trampové z Karlovarského kraje, se, jak říká Matokann (2016), koná každoročně „kuličkyáda“, kterou pořádá T.O. Winoga, která zde působí.

Tramenské akce

V současné době, tím, že klesl počet trampských osad a hodně se jich sloučilo, trampských akcí také ubylo. Co se týče potlachů, jak říká Matokann (2016), *„dřív byl potlach každé rok, teď se připravuje k výročí po pěti letech.“* Podle Věčných poutníků (2016) je ale potlachů a jiných akcí prakticky stále dost. V dubnu pořádá osada Údolí racků Čarodějnice. Každý musí přijít v kostýmu, vymyšleny jsou různé soutěže pro děti i dospělé. V únoru se, jak vypráví Matokann (2016), koná zase zimní táboření, kdy se všechno odehrává venku. Dodržuje se také každoroční brigáda pro CHKO, která je zmíněna výše. Na trampské chalupě Poslední šance se podle Matokanna (2016) pořádají stále tradiční Silvestry. Pro zlepšení vztahů pořádá Údolí racků také tzv. mysliveckou, na osadě v Dolním Žandově. Trampové myslivcům uvaří a pohostí je.

Dost aktivní jsou stále Fenek s Bublínou. Jak říká Fenek (2016), na velký vandr už se sice nejezdí, ale stále pořádají dnes už sloučené dvě akce dohromady, a sice Posezení v lese při rozloučení s létem. Mimo jiné, jak zmiňují, pořádají už třetím rokem odpolední soutěže, které jsou podle Bublíny (2016) jednodušší než dříve. Soutěžní disciplíny jsou například střelba s prakem, nebo chůze s dvacetikorunou mezi „půlkami“. Další osady, které ještě akce pořádají jsou podle nich T.O. Zálesáci, kteří dělají akcí plno. T.O. Kanada dělá prý spíše rodinné akce a potom potlachy.

Hudební akce

Nevymizela ani tradice trampské hudby. *„Teď mi přijde, že je toho víc, ale už jsou ty akce jiné, rozdíl je taky v tom, že si na ně musí najít člověk peníze sám.“*, tvrdí Bublina (2016). Společně se svým mužem Fenkem účinkují ve své kapele Bubáci. Jsou taktéž v porotě

okresní Porty, o které říkají, že, *„Dnes se tam sejde nanejvýš devět lidí a samí sólisti. Dřív to byly kapely s více lidma. Když dnes už každá zavedenější kapela má akce svoje.“* (Bublina, Fenek, 2016). Společně s městem Habartov v Městském kulturním středisku pořádají Ranec plný písniček o čtyřech kapelách a Setkání s tramskou písničkou a poezií, kde účinkuje kapela jedna. Výhodou pro ně je, že už je to městská záležitost a nemusejí shánět sponzory samy. Sokolovský Dostavník už se sice nekoná, ale prý říkají, že ho chtějí obnovit. Spousta akcí skončila, ale vznikly nové, mezi ně se podle Věčných poutníků řadí Salajněvský žebříňák, Folková Ohře v Kynšperku nad Ohří, hudební festival na Horním Hradě nebo také Sokolovské kulturní léto, které se koná vždy v úterý a ve čtvrtek, kde je možné si poslechnou ne jenom tramské kapely.

Výzkumem v praktické části byl zjištěn rapidní úbytek tramských osad. Že tomu tak je, byla i jedna z autorčiných hypotéz. Otázkou ale zůstává, proč tomu tak je? Co to zapříčinilo? Takové otázky byly pokládány i zmíněným respondentům.

Azbest (2016) podal vyčerpávající odpověď. Podle něj, *„Po revoluci to trampování setrvačností ještě chvíli vydrželo. V roce 1992 to začalo strmě padat, začal opadat zájem. Tramping totiž už nevoněl revoltou, přišla svoboda, už nebylo potřeba semknutí. Po revoluci se musel člověk starat sám o sebe, spousta lidí začala podnikat. Za komunistů těžko vylili člověka z práce, dneska je to jednoduchý. Lidi přestali mít čas a chuť, starali se o rodiny a změnily se vztahy mezi lidma. V době kapitalismu se začali lidi štěpit do různých směrů. Dneska už je to tak vyselektovaný, že už jezdí jen ti praví trampové. Dřív jezdili kluci, aby lovili buchty. Tramping se transformoval do chození do putyk, vodaření nebo chataření. Lidé klesli do konzumu. Z romantiky člověk časem vyrostl a už se tím tolik nezabývá. Lidi se taky rozcházejí v názorech, už se nevyhledávají a netráví spolu čas. Zajímají se o moderní věci, trendy a ten les je pro ně obyčejnej.“*

Matokann (2016) se ve spoustě názorů schází s Azbestem. Jak také říká, *„Byl to protest proti režimu, že nás nedokážou dostat pod sebe jako skauty. Někteří lidi i zavřeli, tak si to odseděli, lidi neměli jiný vyžití v té době, nemohli cestovat jako dneska, tak se sbalili, vzali si usárnu, kudlu za pas a odjeli do přírody, spali venku a už nic nepotřebovali.“* Stejně jako Azbest dodává, že, *„Ale dneska už se to oddělilo a jezdí jen lidi, se kterými si mám co říct, dříve jezdili hodně opilci, hodně lidí jezdilo grázlů, málo vysokoškoláků a teď se to obrací.“*

Podobný názor jako Azbest mají i členové T.O. Modrá Kotva (2016) „Dneska se většina schází po hospodách, de facto nikdo už nejezdí, jde o srazy důchodců. Mladá generace je už jinde kvůli počítačům, technice. Jsou líní jít do přírody a zvyklý na luxus. Spousta lidí taky podniká, tak nemaj čas.“ Komplikované podle nich je i cestování do míst kempů. Jsou špatné spoje, autobusy nejezdí, vlaky ještě celkem ano. Z toho důvodu je nutnost mít auto a dopravovat se autem.

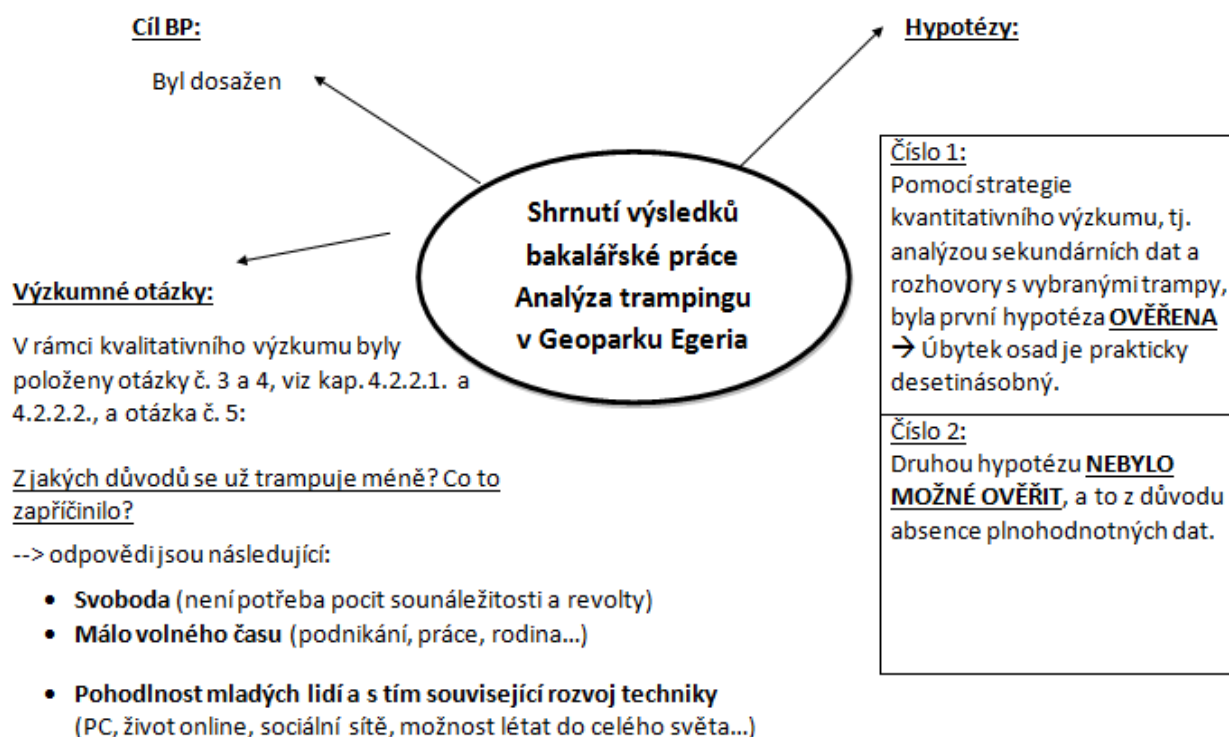
Názor Fenka a Bublíny (2016) se od předchozích také neliší. „Tady je problém s omladinou, na Slovači je to něco jinýho. Výchova dětí je vede k tomu, že jsou líní. Dřív jsme byli venku a stále v pohybu, dneska ty děti venku sedí a povídají si. S rozvojem techniky je to všechno línější. Tramping je přece o tom, že se něco ujde. Když ti někdo tvrdí, že to co děláš a dělají tvoji kamarádi je špatný, je to z tvój strany revolta a pocit sounáležitosti. Ted' už to není potřeba. Dneska mají mladí možnost vyjet do ciziny, dřív dlouhý cesty nepřicházely v úvahu, ale myslím si, že se to trochu spirálovitě vrací, že bude všechno přesycený technikou. V západních Čechách to trampování začalo brzy a lidi zestárli. Není to sice v takovém masovém rozsahu, ale neupadá to úplně.“ Podobně, jako členové T.O. Modrá Kotva, se také vyjádřili k potřebě automobilu k cestování, protože je lepší jak poměr cen, tak i dostupnost.

Kečup (2016) v tom vidí hlavně finanční problém, se kterým třeba Azbest vůbec nesouhlasí. „Jenže tramping začal hodně upadat díky politické situaci v Čechách, zkrátka ti všichni, co dřív jezdili týden co týden na vandry, mají dnes problémy se uživit a na tohle jim už nezbyvá. Vlastně zůstali ti, co měli chaty nebo chalupy. Dnes už vlastně ani nejde jezdit tak jak dřív, vše je soukromé. Takže se dnes jezdí jen k těm, co mají svoje a můžou u sebe třeba udělat různé hry, olympiádu, potlach, případně country. V tomhle za komančů byla větší šance. I když nás honili cajk, byli výslechy, proč např. jezdíme do tyhle lokality, kdo nás organizuje, byli různé zákazy, problémy s dlouhými vlasy, nebo kontrola nožů, jestli nepřesáhnou přes dlaň atd. Ale na víkend stačila stovka a to i s dopravou. Dneska nestačí ani 1000 Kč. A to je jeden z hlavních důvodů, proč mnoho lidí přestalo jezdit.“

4.2.3. Shrnutí výsledků

Získat přesný počet osad je dost komplikované, jak komentuje informátorka Bublina (2016), „Výčet osad nedá dohromady asi nikdo, některé osady trvaly jen tři čtyři roky do vojny a některé vydržely déle.“ Přesto analýzou dostupných zdrojů, tzn. v trampských archivech, z kroniky Ladislava Nykla (2016), z „cancáků“ Azbesta (2016) a rozhovorů s danými trampy, je číslo vzniklých trampských osad od roku 1945 do roku 1989 na 161 (viz Příloha č. 1). Počet osad, které jsou stále aktivní, však nepřesahuje podle dostupných informací počet dvacet. Napočítáno jich je na území NG Egeria 16 (viz Příloha č. 1). Z toho vyplývá, že úbytek je prakticky desetinásobný. Na základě tohoto kvantitativního výzkumu se první hypotéza ověřila.

O sportovních, hudebních a jiných trampských akcích, jak již bylo zmíněno v průběhu šetření, nelze získat zejména v prvním období po 2. světové válce plnohodnotná data. Z toho důvodu nebylo možné druhou hypotézu ověřit.

Obrázek 54: Schematická mentální mapa shrnutí výsledků; Zdroj: autorka, 2016

Na otázku, z jakých důvodů si myslí, že už se trampuje méně, co to zapříčinilo, se většina oslovených ve svých názorech shoduje. Jako jeden z hlavních důvodů vidí svobodu. Pocit sounáležitosti a revolta už není v dnešní době zapotřebí. Lidé mohou létat, kam chtějí a divokou přírodu mohou zažít na vlastní kůži. Dalším důvodem je volný čas, dnešní lidé ho mají stále méně a to z důvodu podnikání a starání se o sebe a svoji rodinu. A jako další důvod vidí pohodlí mladých lidí a rozvoj techniky. To způsobilo, že většina mládeže žije v imaginárním světě, neustále online, raději hrají počítačové hry, nebo tráví spoustu času na sociálních sítích, místo toho, aby se oprostili od toho všeho a raději vyjeli trampovat, učit se, jak se rozdělává oheň, poznávat stromy, rostliny nebo zvěř v lese.

5. Doporučení

5.1. Pro praxi NG Egeria

Pro praxi NG Egeria by mohlo být zajímavé zařadit tramping inspiračně do svého portfolia a tematicky rozšířit svou geoturistickou nabídku. To, že je území bohaté na trampské dědictví, by mohlo být pro turisty velmi zajímavé. V okolí Sokolova, a ne jenom tam, se nachází právě spousta udržovaných trampských kempů. Turistovi, který o trampingu moc neví, by bylo zajímavé vysvětlit, proč je ohniště postavené do kruhu, proč stojí opodál totem, co to znamená. Určitě by to zvýšilo atraktivitu území.

Při sběru informací o NG Egeria byl zjištěn z pohledu autorky velký problém, a to absence propagačních materiálů o geoparku na jeho území, informačních letáků a také neinformovanost personálu o samotném geoparku v sokolovském zámku. Přičemž jsou jejich webové stránky více než měsíc mimo provoz. Z pohledu turisty, který je pro geoparky nadšený a chce se dozvědět o území více, se jedná o velké zklamání. Tím pádem je dalším doporučením pro praxi NG Egeria právě zvýšit propagaci svého území přímo uvnitř.

5.2. Pro výzkum

Velmi přínosný by byl ve větší míře provedený kvalitativní výzkum, a to setkání s trampy v trampské osadě nebo navštívení trampské akce. Strávit s nimi čas, proniknout do jejich denních rituálů, vést s nimi rozhovory a nafotit jejich běžný trampský život na osadě. Takový kvalitativní výzkum je bohužel z časového hlediska celkem náročný, bylo by zapotřebí si ho časově rozplánovat, a z toho důvodu nemohl být proveden. Stává se ale dalším možným námětem pro zpracování tématu tramping do budoucna.

Z výsledků výzkumu vyplývá, že není možné získat plnohodnotná data, jak již bylo zmíněno výše, o počtu trampských osad. Z toho důvodu by bylo nejlepší se k dalšímu takovému kvantitativnímu výzkumu neupírat a zvolit jinou alternativu.

6. Závěr

Při zpracování tématu bylo zjištěno několik nedostatků, jak je již zmíněno výše, chybí vědecky relevantní publikace, výstupy z výzkumů a zdroje plnohodnotných dat o tomto fenoménu. I přes tyto obtíže se autorka pokusila nejlepším možným způsobem zpracovat případovou studii v rámci kvalitativního výzkumu doplněného výzkumem kvantitativním. Je zřejmé, že se na základě výsledků této kombinované strategie výzkumu podařilo dosáhnout stanoveného cíle, spočívajícího ve zjištění, jak se vyvíjel tramping na území Sudet po 2. světové válce, tedy konkrétně na území NG Egeria. Nejsilnější byla terénní zkušenost, a to hledání trampských osad v krásné přírodě Krušných hor a jejich fotografování. Stěžejní byl také kontakt na trampy informátory, kteří autorce věnovali čas, hlavně poskytli spoustu důležitých informací a dali nahlédnout do trampských kronik.

Naopak rezerva byla při zpracování charakteristiky území NG Egeria, a to hlavně z důvodu nedostatku informací, což je zmíněno v doporučeních výše.

Trampové, i přesto, že jejich počet v západních Čechách ubývá, jsou stále nadšení, o své kempy se starají a vymýšlejí různé akce. Dokonce se obnovuje i tradiční sokolovský Dostavník trampské hudby. A i když nejsou tak populární, jako trampové na Brdech, v okolí Sázavy, na Liberecku nebo v okolí Prahy, které je možné spatřit právě v seriálu Zvláštní znamení touha, jsou velmi důležitým článkem trampské historie a dokreslují obraz o tomto fenoménu.

7. Zdroje

1. ALTMAN, Karel. Jak někteří trampují. In: POSPÍŠILOVÁ, Jana (ed.). *Rajče na útěku: Kapitoly o kultuře a folkloru dnešních dětí a mládeže s ukázkami*. 1. vyd. Brno: Doplněk, 2003. ISBN 80-7239-146-1.
2. AOPK ČR (2016) Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky: Geoparky. Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky [online]. [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://www.ochranaprirody.cz/obecna-ochrana-prirody-a-krajiny/neziva-priroda/geoparky/>
3. BARKER, Chris. Slovník kulturních studií. In: SMOLÍK, Josef. *Subkultury mládeže: uvedení do problematiky*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2907-7.
4. Cancáky. *Azbestus.cz* [online]. 2016 [cit. 2016-03-22]. Dostupné z: <http://www.azbestus.cz/co-me-bavi/vandry-voda-atd/cancaky/>
5. CARVALHO, C. Neto a J. RODRIGUES. (2010) Building a geopark for fostering Socio-economic development and to burst cultural pride: The naturtejo European Geopark (Portugal) in: TORABI FARSANI, Neda. *Geoparks and geotourism: new approaches to sustainability for the 21st century*. Boca Raton: BrownWalker Press, c2012. ISBN 1612335527.
6. CITARNY (2015): Jack London a inspirativní vandrácká cesta jednoho z nejoblíbenějších Američanů. *Citarny.cz* [online]. Citarny.cz (c) 2001 – 2016, [cit. 2015-11-26]. Dostupné z: <http://www.citarny.cz/index.php/knihy-lide/autori-a-knihy/spisovatele-a-knihy/1239-jack-london-zivotopis>
7. DOUCEK, Jan, Martina PÁSKOVÁ, Daniel SMUTEK, Jiří ŠTÝRSKÝ a Josef ZELENKA. *Geoprůvodce: Speciální průvodce po geoparku Železné hory*. Vyd. 1. Chrudim: Vodní zdroje Chrudim, 2013. ISBN 978-80-87883-03-7.
8. DOWLING, Ross K. Global Geotourism – An Emerging Form of Sustainable Tourism. *Czech Journal of Tourism*. Brno: Masaryk University, 2013, 2(2), 59-79. DOI: 10.2478/cjot-2013-0004. ISSN 1805-3580.
9. EUROPEAN GEOPARKS NETWORK (2016a): *Global Geoparks Network* [online]. 2016 [cit. 2016-03-05]. Dostupné z: http://www.europeangeoparks.org/?page_id=633
10. EUROPEAN GEOPARKS NETWORK (2016b): *History. European Geoparks Network* [online]. 2016 [cit. 2016-03-05]. Dostupné z: http://www.europeangeoparks.org/?page_id=637

11. EUROPEAN GEOPARKS NETWORK (2016c): *Meet our geoparks* [online]. 2016 [cit. 2016-03-05]. Dostupné z: http://www.europeangeoparks.org/?page_id=168
12. FEJTAR, Oldřich. Lázeňský host, geolog a výletník: Přírodovědná zkoumání Johanna W. Goetha během jeho pobytů v Čechách. *Živa* [online]. 2011, (6), 89 - 91 [cit. 2016-05-24]. Dostupné z: <http://ziva.avcr.cz/files/ziva/pdf/obsah-kuleru-str-lxxxix-xcvi-pdf-nahledy.pdf>
13. FRANK - NYKL, Ladislav (2013a): Smolnice: Zánik - zmizení jedné vesnice a písnička „Rosa na kolejích.“. *Stopař.cs-info.cz* [online]. © 2015 [cit. 2016-03-30]. Dostupné z: <http://stopar.cs-info.cz/index.php/lanky-mainmenu-28/17-clanky-ostatni/255-smolnice>
14. FRANK - NYKL, Ladislav (2013b): Vzpomínka na camp Skalní Démon (2013). *Stopař.cz-info.cz* [online]. © 2015 [cit. 2016-04-06]. Dostupné z: <http://stopar.cs-info.cz/index.php/lanky-mainmenu-28/17-clanky-ostatni/44-vzpominka-na-camp-skalni-demon>
15. GEOPARK ČESKÝ RÁJ o.p.s. (2016): *Evropské geoparky* [online]. 2016 [cit. 2016-03-06]. Dostupné z: <http://www.geopark-ceskyraj.cz/?D=4>
16. GEOPARK GEOLOCI o.p.s. (2016): *Česko-Bavorský Geopark* [online]. 2016 [cit. 2016-05-23]. Dostupné z: <http://geoloci.webnode.cz/cesko-bavorsky-geopark/>
17. GLOBAL GEOPARKS NETWORK (2016): *Distribution of GGN Members* [online]. 2016 [cit. 2016-03-06]. Dostupné z: <http://www.globalgeopark.org/homepageaux/tupai/6513.htm>
18. HURIKÁN, Bob. *Dějiny trampingu*. 2. Praha: Novinář, 1990. ISBN 80-7077-432-0.
19. JANDOUREK, Jan. *Úvod do sociologie*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2009, 232 s. ISBN 978-80-7367-644-5.
20. JANOTTOVÁ, Andrea. *Návrh geoturistického produktu Národního geoparku Egeria: Znovuoživení zapomenuté paměti místa*. Hradec Králové, 2015. Bakalářská. UHK. Vedoucí práce Ing. Martina Pásková, Ph.D.
21. JONES, C. History of Geoparks. *Geological Society, London, Special Publications* [online]. 2008, 300(1), 273-277 [cit. 2016-03-05]. DOI: 10.1144/SP300.21. ISSN 0305-8719. Dostupné z: <http://sp.lyellcollection.org/cgi/doi/10.1144/SP300.21>
22. K.F.T.P. (2015): Úvodní slovo. *K.F.T.P.* [online]. © 2006 - 2016 K.F.T.P [cit. 2015-11-26]. Dostupné z: <http://www.kftp.cz/>

23. K.F.T.P. (2016) *Trampské archivy K.F.T.P.: Archiv trampských osad* [online]. Kamarádi festivalu trampských písní [cit. 2016-03-18]. Dostupné z: <http://archivy.kftp.cz/ato/>
24. KOHOUTEK, Rudolf. *Základy užití psychologie*. Brno: CERM, 2002, 544 s. ISBN 80-214-2203-3.
25. KRŠKO, Jan. Géza Včelička a neblahé konce "rudého" trampingu? *Dějiny a současnost* [online]. 2013, 35(4): 22 - 26 [cit. 2015-12-03]. Dostupné z: http://www.krsko.cz/das-04-2013_str8-26-tema-tramping_def.pdf
26. KRŠKO, Jan. *Meziválečný tramping na Rakovnicku*. 1. Rakovník: Státní oblastní archiv v Praze - Státní okresní archiv Rakovník, 2008. ISBN 978-80-86772-38-7.
27. KUDYZNUDY (2016): *Česko-bavorský geopark Egeria - vydejte se na cestu časem do dávné minulosti Země* [online]. CzechTourism, 2016 [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://www.kudyznudy.cz/Aktivity-a-akce/Aktivity/Cesko-bavorsky-geopark-Egeria---vydejte-se-na-cest.aspx#>
28. LOSKOT, Jiří (2010) Národní Geopark Egeria. [Http://www.cistapriroda.cz/sites/default/files/seminare/10/prezentace/18loskot.pdf](http://www.cistapriroda.cz/sites/default/files/seminare/10/prezentace/18loskot.pdf) [online]. s 27 [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://www.cistapriroda.cz/sites/default/files/seminare/10/prezentace/18loskot.pdf>
29. NÁRODNÍ GEOPARK EGERIA (2016a): *Česko-Bavorský geopark – geologický střed Evropy* [online]. 2016 [cit. 2016-05-23]. Dostupné z: <http://geopark.cz/cesko-bavorsky-geopark-geologicky-stred-evropy>
30. NÁRODNÍ GEOPARK EGERIA (2016b): *Karlovarský kraj a Geopark Egeria* [online]. 2016 [cit. 2016-05-23]. Dostupné z: <http://geopark.cz/karlovarsky-kraj-a-geopark-egeria>
31. NÁRODNÍ GEOPARK EGERIA (2016c): *Komorní hůrka* [online]. 2016 [cit. 2016-05-23]. Dostupné z: <http://geopark.cz/komorni-hurka>
32. NÁRODNÍ GEOPARK EGERIA (2016d): *Blatenský vodní příkop* [online]. 2016 [cit. 2016-05-23]. Dostupné z: <http://geopark.cz/blatensky-vodni-prikop>
33. NÁRODNÍ GEOPARK EGERIA (2016e): *Lom Družba* [online]. 2016 [cit. 2016-05-23]. Dostupné z: <http://geopark.cz/lom-druzba>
34. NÁRODNÍ GEOPARK EGERIA (2016f): *Krásno* [online]. 2016 [cit. 2016-05-23]. Dostupné z: <http://geopark.cz/krasno>

35. NÁRODNÍ GEOPARK EGERIA (2016g): *Pomník J. W. Goethe v Aši* [online]. 2016 [cit. 2016-05-24]. Dostupné z: <http://geopark.cz/goethova-trasa>
36. NÁRODNÍ GEOPARKY (2016): *Sít' národních geoparků v ČR* [online]. 2016 [cit. 2016-03-06]. Dostupné z: <http://www.geology.cz/narodnigeoparky/o-siti>
37. NATIONAL GEOGRAPHIC (2016): *About Geotourism* [online]. 2016 [cit. 2016-03-06]. Dostupné z: <http://travel.nationalgeographic.com/travel/geotourism/about/>
38. POHUNEK Jan. Kultura trampů. In: BITTNEROVÁ, Dana, JANEČEK, Petr (ed.). *Folklor atomového věku: kolektivně sdílené prvky expresivní kultury v soudobé české společnosti*. 1. vyd. Praha: Národní muzeum, 2011. ISBN 978-80-7036-315-7.
39. POLOUČEK, Bc. Oto. *Brněnští trampové v období tzv. normalizace*. Praha, 2015. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze. Vedoucí práce PhDr. Karel Altman, CSc.
40. *Potlach* [dokumentární film]. Režie Pavel BREZINA. Československo, 1965.
41. SMOLÍK, Josef. *Subkultury mládeže: uvedení do problematiky*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2907-7.
42. ŠIBÍČKOVÁ, Bc. Dana. *Tramping a ekologie*. Brno, 2009. Diplomová. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Vedoucí práce Doc. PhDr. Eduard Radvan CSc.
43. ŠMÍDOVÁ, Darja (ed.), Jaroslav NEUŽIL, Martina PÁSKOVÁ, Michael PONDĚLÍČEK, Daniel SMUTEK a Jiří ŠTÝRSKÝ. *Modul průvodce ekoturismu a geoturismu*. Vyd. 1. Hradec Králové: Gaudeamus, 2014. ISBN 978-80-7435-330-7.
44. TORABI FARSAANI, Neda. *Geoparks and geotourism: new approaches to sustainability for the 21st century*. Boca Raton: BrownWalker Press, c2012. ISBN 1612335527.
45. TRAMPSKÝ MAGAZÍN (2013): KUBÁTŮV protitrampský ZÁKON. *Trampsky-magazin.cz* [online]. © 2016 Trampský magazín, 2013 [cit. 2015-12-03]. Dostupné z: <http://www.trampsky-magazin.cz/blog/kubatuv-protitrampsky-zakon-109.html>
46. TYSLOVÁ, Mgr. Irena. *Tuláci, dobrodruzi a víkendoví romantici: Fenomén trampingu a jeho reflexe většinou společností v kulturologické perspektivě*. Praha, 2008. Rigorózní práce. Univerzita Karlova v Praze. Vedoucí práce PhDr. Vladimír Czumalo, CSc.

47. UNESCO (2016): *UNESCO Global Geoparks* [online]. 2016 [cit. 2016-03-05].
Dostupné z: <http://www.unesco.org/new/en/natural-sciences/environment/earth-sciences/unesco-global-geoparks/>
48. URBÁNEK, Vojtěch. *K některým otázkám trampingu v perspektivě sociologie*. Praha, 2009. Diplomová. Univerzita Karlova v Praze. Vedoucí práce PhDr. Jana Duffková, CSc.
49. VÁGNER, J. Tramping a trampské osady v Česku, s.24–25. In: Geografické rozhledy: *Geografie sportu*, 2011-2012, 21.(4). ISSN 1210-3004. Dostupné [online]: <http://geography.cz/geograficke-rozhledy/wp-content/uploads/2012/04/24-25.pdf>
50. *Velký sociologický slovník*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 1996. ISBN 80-7184-164-1.
51. VINKLÁT, Pavel D. *Kronika trampingu v Jizerských horách 1934-2004*. Vyd. 1. Liberec: Knihy 555, 2004, 247 s. ISBN 80-86660-09-5.
52. WAIC, Marek a Jiří KÖSSL. *Český tramping 1918-1945*. 1. Praha 8: Práh - Martin Vopěnka, Ruch, 1992. ISBN 80-900835-7-9.
53. ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012. ISBN 978-80-7201-880-2.
54. ZELENKA, Josef, Kateřina VENCLOVÁ, Martina PÁSKOVÁ, Jan DOUCEK, Daniel SMUTEK a Lucie KUBALÍKOVÁ. *Metodiky národních geoparků*. Vyd. 1. Chrudim: Vodní zdroje Chrudim, 2014. ISBN 978-80-87883-10-5.
55. *Zvláštní znamení touha*. 12. díl, Běžte stou operou na Portu [epizoda dokumentárního seriálu]. Česká republika, ČT2. 18. 11. 2015
56. *Zvláštní znamení touha*. 13. díl, Jako v rezervaci [epizoda dokumentárního seriálu]. Česká republika, ČT2. 25. 11. 2015
57. *Zvláštní znamení touha*. 2. díl, Osady staré zas [epizoda dokumentárního seriálu]. Česká republika, ČT2. 09. 09. 2015
58. *Zvláštní znamení touha*. 4. díl, Po řece Vltavě pluje indián [epizoda dokumentárního seriálu]. Česká republika, ČT2. 23. 09. 2015
59. *Zvláštní znamení touha*. 6. díl, Světový rekord v Údolí oddechu [epizoda dokumentárního seriálu]. Česká republika, ČT2. 07. 10. 2015
60. *Zvláštní znamení touha*. 7. díl, Tam, kde je pořád rvačka [epizoda dokumentárního seriálu]. Česká republika, ČT2. 14. 10. 2015

61. *Zvláštní znamení touha*. 8. díl, Anglická sobota [epizoda dokumentárního seriálu]. Česká republika, ČT2. 21. 10. 2015
62. *Zvláštní znamení touha*. 9. díl, Ztracenej 7. listopad [epizoda dokumentárního seriálu]. Česká republika, ČT2. 28. 10. 2015

Informátoři:

1. Azbest – Tramp samotář, přítel T.O. Surja Namaskár, muzikant a textař, ze Sokolova; rozhovor dne 19. 03. 2016
2. Matokann – člen a kronikář T.O. Údolí racků a člen T.O. Ztracenci; rozhovor dne 21. 03. 2016
3. Členové T.O. Modrá Kotva – Sokolov; rozhovor dne 19. 03. 2016
4. Bublina – členka T.O. Věční poutníci, textařka, zpěvačka a členka kapely Bubáci z Habartova; rozhovor dne 29. 03. 2016
5. Fenek – člen T.O. Věční poutníci, muzikant, zpěvák a člen kapely Bubáci z Habartova; rozhovor dne 29. 03. 2016
6. NYKL, Ladislav. (2016) *Tramprská osada Západu: Historie Tramprského hnutí v Západních Čechách*. Chodov.
7. Kečup – bývalý šerif tramprské osady Oklahoma v Děčíně; korespondence 11. 03. 2016

8. Seznam použitých obrázků

Obrázek 1: Schematická mentální mapa cíle a metodologie dané bakalářské práce; Zdroj: autorka, 2016.....	3
Obrázek 2: Jack London, Zdroj: Citarny (2015).....	10
Obrázek 3: Román Cesta Jacka Londona, Zdroj: Citarny (2015).....	10
Obrázek 4: Totem se symbolem trampingu, Zdroj: K.F.T.P. (2015).....	11
Obrázek 5: Trampská móda, Zdroj: TO Údolí děsu	11
Obrázek 6: Titulní strana časopisu Tramp po vydání Kubátovy vyhlášky, Zdroj: Trampský magazín (2013)	12
Obrázek 7: Volné táboření, Zdroj: TO Údolí děsu.....	15
Obrázek 8: Posezení u ohně, Zdroj: TO Údolí děsu.....	16
Obrázek 9: Budování trampských chat, Zdroj: TO Údolí děsu	16
Obrázek 10: Volejbalové hřiště osady, Zdroj: TO Údolí děsu	18
Obrázek 11: Trampští muzikanti, Zdroj: TO Údolí děsu.....	19
Obrázek 12: Síť evropských geoparků, Zdroj: European Geoparks Network (2016c)	23
Obrázek 13: Celosvětová síť geoparků, Zdroj: Global Geoparks Network (2016).....	24
Obrázek 14: Národní a kandidátské geoparky na území ČR, Zdroj: Mapové podklady: Geodatabáze ArcČR 500 – ARCDATA, Geologická mapa ČR – ČGS.; Zpracování mapy: Iveta Čtveráková; Texty a fotografie: jednotlivé národní geoparky; Grafické zpracování: GeoLoc, o.p.s. Stav k lednu 2015. © Rada národních geoparků	25
Obrázek 15: Hranice geoparku Egeria v Karlovarském kraji, Zdroj: vlastní zpracování s pomocí Mapy.cz a Malování.....	28
Obrázek 16: Pomník J. W. Goethe v Aši, Zdroj: NG Egeria, 2016g.....	30
Obrázek 17: Svatošské skály, Zdroj: autorka, 2014	31
Obrázek 18: Svatošské skály, Zdroj: autorka, 2014	31
Obrázek 19: Komorní hůrka, Zdroj: NG Egeria, 2016c	31
Obrázek 20: Odkrytý profil sopečnými uloženinami, Zdroj: NG Egeria, 2016c	31
Obrázek 21: Termální pramen na kolonádě, Zdroj: autorka, 2014.....	32
Obrázek 22: Vřídlo, ještě v tehdejší vřídelní budově, Zdroj: aturoka, 2016	32
Obrázek 23: Blatenský vrch, Zdroj: autorka, 2011.....	32
Obrázek 24: Blatenský vodní příkop, Zdroj: NG Egeria, 2016d.....	32
Obrázek 27: Hornické muzeum v Krásně, Zdroj: NG Egeria, 2016f.....	33
Obrázek 25: Lom Družba, Zdroj: NG Egeria, 2016e	33

Obrázek 26: Lom Družba, Zdroj: NG Egeria, 2016e	33
Obrázek 28: Bečovské údolí, Teplička, Vodná, Zdroj: Mapy.cz	41
Obrázek 29: Bečovské údolí, Louka, Zdroj: Mapy.cz	41
Obrázek 30: Kemp Arizona, Zdroj: Mapy.cz	42
Obrázek 31: Hřebeny, kempy podél řeky Svatavy, Zdroj: Mapy.cz	43
Obrázek 32: Libavské údolí, Zdroj: Mapy.cz	43
Obrázek 33: Skalní Démon, Zdroj: Mapy.cz	44
Obrázek 34: Paseka snů, Zdroj: Mapy.cz	44
Obrázek 35: Místo, kde se nacházely dnes již zaplavené osady a obec Smolnice, Zdroj: Mapy.cz	45
Obrázek 36: Kemp pod Gutštejnem, Zdroj: Mapy.cz	46
Obrázek 37: Kemp T.O. Modrá Kotva s trampy, Zdroj: autorka, 2016	50
Obrázek 38: S trampem Azbestem, Zdroj: člen T.O. Modrá Kotva	50
Obrázek 39: Informační panel nové stezky na Hřebenech, Zdroj: autorka, 2016	51
Obrázek 40: Kemp Tichá zátoka, Hřebeny, Zdroj: autorka, 2016	51
Obrázek 41: Kemp Večernice, Zdroj: autorka, 2016	52
Obrázek 42: Poslední šance, Zdroj: autorka, 2016	53
Obrázek 43: Kemp Arizona, Zdroj: autorka, 2016	53
Obrázek 44: Totem na kempu Arizona, Zdroj: autorka, 2016	54
Obrázek 45: Pohled na kemp Arizona a malebné jezírko, Zdroj: autorka, 2016	54
Obrázek 46: Vchod do kempu Skalní Démon, Zdroj: autorka, 2016	55
Obrázek 47: Vzkaz pro návštěvníky kempu, Zdroj: autorka, 2016	56
Obrázek 48: Ohniště s nápisem Skalní Démon v pozadí, Zdroj: autorka, 2016	56
Obrázek 49: Kemp Paseka snů, Zdroj: autorka, 2016	57
Obrázek 50: Informační cedule, Zdroj: autorka, 2016	57
Obrázek 51: Pohled na povrchový důl a zaplavenou oblast, Zdroj: autorka, 2016	58
Obrázek 52: Ohniště na kempu Kamčatka, Zdroj: Azbest	59
Obrázek 53: Srub na kempu Kamčatka, Zdroj: Azbest	59
Obrázek 54: Schematická mentální mapa shrnutí výsledků; Zdroj: autorka, 2016	63

9. Seznam použitých tabulek

Tabulka 1: Hypotézy a způsoby jejich ověřování, Zdroj: vlastní zpracování, 2016.....	4
Tabulka 2: Aspekty trampingu, Zdroj: vlastní zpracování, 2016.....	5
Tabulka 3: Osady vzniklé do 60. let, Zdroj: vlastní zpracování, 2016.....	36
Tabulka 4: Tramenské osady vzniklé v 60. letech; Zdroj: vlastní zpracování, 2016	38
Tabulka 5: Tramenské osady vzniklé v 70. letech, Zdroj: vlastní zpracování, 2016.....	38
Tabulka 6: Tramenské osady vzniklé v 80. letech; Zdroj: vlastní zpracování, 2016	39

10. Seznam použitých zkratk

- NG Egeria – Národní geopark Egeria
- T.O. – Tramenská osada
- T.O.Z. – Tramenská osada západu
- NG – Národní geopark
- EGN – European Geopark Network = Evropská síť geoparků
- GGN – Global Geopark Network = Globální síť geoparků

11. Přílohy

1. Seznam trampských osad vzniklých na území NGE
 2. Zadání k závěrečné práci
-

Příloha č. 1

Trampské osady do r. 1945

1. T.O. Liška – 1940 – Slavkovský les
 2. T.O. Kamarád – 1933 – Karlovy Vary
 3. T.O. Růžové údolí – 1934 – Karlovy Vary
-

Trampské osady po r. 1945

1. T.O. 7. Kavalerie – 1983 – Sokolov
2. T.O. Alcazar – 1946 – Děpoltovice
3. T.O. Z. Ascalona – 1946 - Kraslice
4. T.O. Barka – 1946 – Karlovarsko
5. T.O. Bizoni – Krajková, Sokolov
6. T.O. Z. Bílá Lilie – 1982 – Karlovy Vary → camp Vřesová, bývalá Paseka snů
7. T.O. Bílá Skála – 1946 – Karlovarsko
8. T.O. Z. Bílá vrána – Sokolov
9. T.O.Z. Bílý bizon – Sokolov
10. T.O. Z. Bílý kříž – Karlovy Vary → camp Údolí snů
11. T.O. Bílý racek - Cheb
12. T.O. Z. Black Golden – Sokolov
13. T.O. Z. Blue River – 1975 – Karlovy Vary → camp Arizona, člen SKO = Spojené Karlovarské osady (1972-1977)
14. T.O. Bonanza – 1950 – Nová Ves, Sokolov
15. T.O.Z. Bříza – Karlovy Vary
16. T.O. Z. Colorado – 1968 – Chodov → camp dnes již na zatopeném místě bahnem závodem Vřesová
17. T.O. Z. Condor – 1969 – Chodov → -//-
18. T.O. Condor – 1963 – Valy, Nový Kostel, Cheb
19. T.O. Counové- 1963 – Sokolov
20. T.O. Černá hvězda – před r. 1965 – Sokolov
21. T.O. Černá kočka – 1974 – Karlovy Vary → camp pod Gutštejnem, dívčí osada
22. T.O. Z. Černá lilie – Sokolov
23. T.O. Černé zlato - Kraslice

24. T.O. Černý Luňák – Nejdek
25. T.O. Černé barety – Sokolov
26. T.O. Z. Černé tornádo – 1957 – Sokolov → camp Teplička, jedna z nejstarších osad na Sokolovsku
27. T.O. Černý havran – Sokolov
28. T.O. Z. Černý mustang – 1971 – Kynšperk nad Ohří → camp Údolí smrčín u Rotavy
29. T.O. Z. Černý Orfeus – 1963 – Sokolov
30. T.O. Doltonové – 1984 – Chodov → camp Libavské údolí u Sokolova
31. T.O. Drak – 1946 – Karlovarsko
32. T.O. Fort Alaska – Kraslice → camp Skalní démon (opuštěný lom, na stopaři info)
33. T.O.Z. Fort Apache – 1972, Karlovarsko, člen SKO, Arizona
34. T.O. Z. Fort Cano - Sokolov
35. T.O.Z. Fort Hills – 1971 – Karlovy Vary → camp Arizona u Tatrovic, kapela Pekelníci, člen SKO
36. T.O. Z. Frogs Walley – 1971 – Chodov → camp Smolnice (zatopený)
37. T.O. Gemini – 1964 – Karlovy Vary
38. T.O. Gladiátoři – Sokolov
39. T.O. Globetrotters – Sokolov
40. T.O. Guadalcanal – Kraslice → camp Údolí Smrčín u Rotavy, Skalní démon
41. T.O. Hadi – Sokolov
42. T.O. Havrani – 1961 – Sokolov
43. T.O. Hi ha ho – Sokolov → camp v Slavkově u Sokolova (Wabi Daněk)
44. T.O. Hladový tulák – 1962 – Cheb
45. T.O. Hobart – Chodov
46. T.O. Homigo – 1963 – Cheb
47. T.O. Chřestýš – Sok., Karl., Chodov
48. T.O. Kamarád – 1946 – Karlovarsko
49. T.O. Kamenná hora – Karlovy Vary
50. T. O. Kamenný vrch
51. T.O. Z. Kameňáci – 1984 – Chodov → camp za hájenkou T.O. Zapadající Slunce, rozcestí směrem na Rájec (dnes povrchový důl)
52. T.O. Kanada – 1946 – Cheb
53. T.O. Kerští bratři – 1946 – Karlovarsko /Plzeňsko
54. T.O. Kobra - Sokolovsko
55. T.O.Z. Kongo – Sokolov → camp Nové Sedlo
56. T.O. Kožený prapor – Sokolov – jedna z nejstarších osad oblasti
57. T.O. Krysí hora – Kraslice
58. T.O. Lísky – 1965 – Cheb
59. T.O. Lovci mamutů – 1963/5 – Sokolov
60. T.O. Luňáci – 1980 – Horní Slavkov
61. T.O. Manoa - Slavkovsko
62. T.O.Z. Mary Ann – 1968 – Karlovy Vary, Vodná

63. T.O. Medvědi – 1980 – Sokolov, zanikla, camp hrad Šumburk, někteří členové v T. O. Ztracenci
64. T.O. Medvědí údolí – Kraslice → camp Údolí Smrčin u Rotavy
65. T.O. Modrá Kotva – 1951 – Sokolov
66. T.O. Modrá Kotva – 1962 – Cheb/Plzeň → camp mlýn na Mži pod hradem Bubnem – Plzeňsko, šerif z Chebu
67. T.O. Modrý měsíc → camp Paseka snů
68. T.O.Z. Modrý kaňon
69. T.O. Moon River – 1970 – Karlovy vary → camp Vřesová, Paseka snů
70. T.O.Z. Netopýři – 1971 – Karlovy Vary, člen SKO, Arizona
71. T.O. Night Trappers – Sokolov
72. T.O.Z. Old Scout – 1985 – Vřesová u Chodova – DODNES → Camp Libavské údolí, Bílá skála nad Vřesovou (zničená, dnes kamenolom), Paseka snů
73. T.O.Z. Orion – 1968 – Chodov → camp Smolnice, zatopený
74. T.O.Z. Orlí dráp – 1986 – Sokolov
75. T.O.Z. Osamělá sosna – 1971 – Karlovarsko, člen SKO, Arizona
76. T.O. Panhandle – 1950 – Karlovy Vary
77. T.O.Z. Panther - Sokolov
78. T.O.Z. Pardi – 1946 – Horní Slavkov
79. T.O. Pard – 1980 – Horní Slavkov
80. T.O.Z. Poutník – 1966 – Sokolov, Lhota → camp Skalní démon
81. T.O. Prospektoři – 1982 – Sokolov → camp Libavské údolí
82. T.O. Psanci – 1970 – Karlovy Vary → camp Štřela Severáku a Údolí stínu
83. T.O. Pupínci – 1989 – Karlovy Vary
84. T.O. Ranč Krudum – Horní Slavkov
85. T.O.Z. Red Indian – 1968/9 – KV/Sokolov → camp Arizona, Tatrovice, rozpadla se po založení Fort Hills
86. T.O.Z. Red River – 1972 – Sokolov
87. T.O. Rychtáři – Mlynáři – Cheb
88. T.O. Z. Samotáři – 1974 – Karlovy Vary → camp Samokočka
89. T.O. Samotář Kim – Karlovy Vary
90. T.O. Santána – Karlovy Vary
91. T.O. Savana – 1964 – Cheb
92. T.O. Savana – Březová u Karlových Varů
93. T.O. Silver Fox – Sokolov
94. T.O.Z. Sioux Oglala – 1975 – Karlovy Vary → camp Paseka snů
95. T.O. Sitting Bull – Sokolov
96. T.O. Skaláci – Sokolov → camp Skalní démon
97. T.O.Z. Sojky – 1968 – Karlovy Vary → camp Louka
98. T.O. Sokoli – Svatava
99. T.O. Sokolíci – Sokolov
100. T.O. Solitary – Sokolovsko
101. T.O. Spolek bezprizorných – 1964 - Cheb

102. T.O.Z. Sovák – 1963 – Sokolov → camp Skalní démon
103. T.O. Tennessee – 1969 – Karlovy Vary → camp Šemnická skála, Poohří
104. T.O. Timur Company – 1975 – Mariánské Lázně
105. T.O. Totém – Kraslice
106. T.O.Z. Toulavé boty – 1973 – Chodov → camp Bílá Skála
107. T.O. Toulavé boty - Cheb
108. T.O. Toulavé mládí – Kraslice
109. T.O. Toulaví andělé – Karlovy Vary
110. T.O.Z Toulavý pes – 1972 – Sokolov
111. T.O. Tulák – Karlovy Vary
112. T.O. Tuláci Západu – Sokolovsko
113. T.O. Tygr – Sokolov
114. T.O. Údolí racků – 1962 – Cheb → camp Kňafák, DODNES
115. T.O. Věční poutníci – 1976 – Habartov → camp Skalní démon, Kapela
Bubáci
116. T.O. Waikiki – Sokolov
117. T.O. Walkiki – 1952 - Nejdek
118. T.O. West Boys - Cheb
119. T.O. Western – Sokolov
120. T.O. Wolfs – Sokolov
121. T.O. Yak – 1966 – Sokolov – Skalní démon
122. T.O.Z. Zapadající slunce – 1964/5 – Chodov → camp Smolnice zaplavený
123. T.O. Západní Askalona – Karlovy Vary → camp Paseka snů
124. T.O.Z Za pár - Sokolovsko
125. T.O.Z. Zlatá Lilie – 1964 – Locket/Ostrov → camp Paseka snů
126. T.O. Zlatokopové Ohře – Karlovarsko
127. T.O. Zelená Ozvěna – u Svatavy
128. T.O. Zlatý bizon – Kraslice
129. T.O. Ztracenci – 1984 – Sokolov → 1. camp u Svaté studánky pod Chlumem
Sv. Máří, 2. Tichá zátoka, DODNES
130. T.O. Žlutý pes – Sokolov
131. T.O. Žlutý šíp – 1963 – Mariánské Lázně
132. T.O. Zlatý kaňon – Kraslice
-

Trampeké osady po roce 1989

1. T.O. Smrčina – 1994 – Chodov → camp Paseka snů, DODNES
2. T.O. U Koňase – 1992 – Mariánské Lázně

T.O.Z = Trampeké osady Západu

Trampské osady z cančáků Azbesta

1. T.O. Arabela
 2. T.O. Bonako – 80 léta – Sokolovsko
 3. T.O. Černá Labuť – 80. Léta – Karlovarsko /Sokolovsko
 4. T.O. Desperado – 80. Léta
 5. T.O. Delaware – 80. léta
 6. T.O.Z. Divoký mustang – 80. Léta – Sokolovsko
 7. T.O. Navaho – 80. Léta
 8. T.O. Sauři
 9. T.O.Z. Skalní medvěd – 80. Léta – Sokolov → camp Kamčatka
 10. T.O.Z. Surja Namaskár – 80. léta – Sokolovsko
 11. T.O. Stetson
 12. T.O.Z. Tichá zátoka – 80. léta
 13. T.O. Úsvit – 70. Léta – Rotava
 14. T.O.Z. Velký medvěd – 80. Léta – Sokolovsko
 15. T.O. Yucatán – 80. Léta – Cheb
-

Trampské osady doplněné od Matokanna

1. T.O. Luňáci → doplnil camp na Komářích jezírkách
 2. T.O. Manoa → doplnil, že jsou z Hájů u Krásna
 3. T.O. Winoga – Bezručice, Konstantinovy lázně → camp na Gutštejnu → Plzeňsko!!!
 4. T.O. Aljaška – Březová u Sokolova
 5. T.O. Toulavé boty → doplnil, že vznikla jak v Chodově, tak v Chebu
 6. T.O.Z. Toulavý pes → řekl, že vznikla 1968, ne 1972
 7. T.O. Západní smečka – sdružovala několik osad z KV-Sok.-Chebu → camp na statku Vlčkov ke Gutštejnu
 8. T.O. Fort Apache → doplnil, že měli potlachoviště za Starým Sedlem
 9. T.O. Medvědi → doplnil, že jezdili na Králův kámen na cestě z Mariánek na Kladskou
 10. T.O. Hadí údolí – Sokolov – pouze ženská osada
 11. T.O. Hvězdné údolí – camp v Údolí Smrčin u Rotavy
 12. T.O. Farmáři – Kynšperk nad Ohří
 13. T.O. Termiti – Cheb
-

Trampské osady doplněné od Fenka a Bublíny

1. T.O. Krtci – Sokolov
2. T.O. Ahoj – Habartov
3. T.O. Arabela → doplnili, že jsou z Chebu

4. T.O. Zálesáci – Horní Slavkov
 5. T.O. Krušnohorská legie – Karlovy Vary
 6. T.O. Žabáci – Sokolov → camp u Svatavy
 7. T.O. Toulavý bobři – Karlovy Vary – člen Bizon
 8. T.O. Horalové
-

Stále fungující

1. T.O. Údolí racků - 1962, T.O. Smrčina + T.O. Safírová hlava (Klášterec n/O) → srub v Podlesí u Dolního Žandova
2. T.O. Smrčina – 1994 → camp na Pasece snů
3. T.O. Modrá Kotva – 1951 - Sokolov → kemp na Hřebenech
4. T.O. Ztracenci – 1984 - Na Tiché zátocce → kemp na Hřebenech
5. T.O. Modrá Kotva – 1962 - Cheb/Plzeň → camp pod Bubnem
6. T.O. Savana – Březová u Sokolova → sházejí se, ale podle Matokanna už jen na muziku
7. Kamarádi z Démona = zbytky 4-5 osad
→ T.O. Věční poutníci, T.O. Sovák, T.O. Yak, T.O. Tichá zátoka
8. T.O. Toulavý pes – 1968 - KV a Sokolovsko (Matokann)
9. T.O. Černý orfeus – 1963 – Sokolov
10. T.O. Arabela – Cheb
11. T.O. Zálesáci – Horní Slavkov
12. T.O. Kanada – 1946 – Cheb
13. T.O. Toulavý bobři – Karlovy Vary

Příloha č. 2

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Akademický rok: 2016/2017

Studijní program: Ekonomika a management
Forma: Prezenční
Obor/komb.: Management cestovního ruchu - německý jazyk
(mor-p-n)

Podklad pro zadání BAKALÁŘSKÉ práce studenta

PŘEDKLÁDÁ:	ADRESA	OSOBNÍ ČÍSLO
Mazanová Veronika	Ciboušovská 552, Kláštec nad Ohří - Ciboušov	11201646

TÉMA ČESKY:

Analýza trampingu v geoparku Egeria

TÉMA ANGLICKY:

Analysis of tramping in the geopark Egeria

VEDOUcí PRÁCE:

Ing. Martina Pásková, Ph.D. - KRČR

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ:

Cíle: Provést analýzu vývoje trampingu od poválečného období v geoparku Egeria s důrazem na vývoj počtu trampských osad v tomto území

Osnova:

- 1) Úvod
- 2) Cíl a metodika práce
- 3) Teoretická východiska
 - 3.1. Sociologické a politické aspekty trampského žití
 - 3.2. Filozofický koncept geoparků
- 4) Případová studie geoparku Egeria
 - 4.1. Charakteristika území
 - 4.2. Průběh a výsledky šetření
 - 4.2.1. Současná situace trampingu
 - 4.2.2. Analýza poválečného vývoje trampingu
 - 4.3. Shrnutí výsledků
- 5) Doporučení
- 6) Závěr
- 7) Přílohy

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:

PETERKA, Josef. Dějiny trampingu. Novinář, 1990. ISBN 80-7077-432-0.
WAIC, Marek a Jiří KÓSSL. Český tramping 1918 - 1945. Praha: Práh, 1992. ISBN 80-900835-7-9.
DOWLING, Ross Kingston a David NEWSOME. Geotourism. Elsevier Butterworth-Heinemann, 2006. ISBN 0750662158.

Podpis studenta:

Mazanová

Datum:

29. 9. 15

Podpis vedoucího práce:

M. Pásková

Datum:

29. 9. '15